LEX
SDRUŽENÍ NA OCHRANU PRÁV MAJITELŮ ZBRANÍ

PRAVIDELNÝ INFORMAČNÍ

BULLET-IN

PRO ČLENY SDRUŽENÍ LEX

prosinec 2019

Interní souhrn informací o aktuálním dění v LEX, z.s. a oblasti zbraní obecně.

Tento výtisk je určen všem, kterým není lhostejná budoucnost práv nejen majitelů zbraní, ale všech slušných a zákona dbalých občanů.

Úvodní slovo prezidenta LEX

Vážení členové a příznivci LEXu,

řečeno slovy klasika, situace na bojišti se mění každým okamžikem, proto jsme přešli z analogové bulletinové verze na online zpravodajství formou webových stránek, Facebooku a členského diskusního fóra.

Přesto považujeme za žádoucí si v době vánočních svátků, v době klidu a rozjímání, připomenout starou dobrou kamennou verzi našeho propagačního panfletu. Jelikož je tohoto roku první a jediný, pojali jsme ho jako ročenku a přehled toho, co se od posledních vánoc událo.
Seznámíme vás s akcemi, které jsme tento rok pořádali nebo se jich účastnili. Asi nejdůležitější ovšem pro vás jistě není ani tak to, kde jsme letos ukazovali své „tlamy“ jako situace kolem novely zbraňové eurosměrnice, žaloby ČR a její výslednou implementaci do právního řádu ČR.
V minulých dnech nás média informovala o zamítnutí žaloby ČR na eurokomisi, a to způsobem, jako by skončil svět a my měli hned zítra skočit do vysoké pece za svými ocelovými miláčky.
Ačkoliv nás prohra s EU samozřejmě netěší, situace v roce 2019 je přeci jen poněkud jiná než před dvěma lety, kdy byla žaloba podána.

Ani my, a díky Bohu ani odpovědné státní orgány neseděli ty dva roky se založenýma rukama. Naopak, pilně připravovali návrhy nové legislativy i s ohledem na možný negativný výsledek (který skutečně nastal).

Jak píše ve svém příspěvku kolega a mé mladší alterego Jakub Smetánka, netřeba propadat panice a zakopávat své zbraně. Za prvé půda už je zmrzlá a dost byste se nadřeli a za druhé, netřeba věřit všemu, co nám říkají média. A to jak ta alternativní, tak ta, která se tváří jako seriózní.

Nuže, nepropadejte panice, odložte rýče, zachovejte chladnou hlavu a střelný prach v suchu. Na legislativní eldorádo bude čas po novém roce. Nyní se zaměřte na klidné prožití vánočních svátků a Nového roku. To vám přeje

Tomáš Trávníček
prezident LEX

Obsah

Úvodní slovo prezidenta LEX....2
Obsah....3
Doktrína omezené suverenity 2.0 - tentokrát po demokraticku....4
Zachovejte paniku aneb adventní úvaha o rozsudku ESD....6
ObS Haná....8
ObS Východní Čechy....8
Rekapitulace roku 2019....9
Stručná rekapitulace legislativního stavu v ČR k 20.12.2019....10
Výběrové články z činnosti LEX z.s. v roce 2019 (děleno po okruzích)....10
Výběr z akcí, na kterých jsme byli účastni....11
Vybrané články na téma legislativa a olovo....15
Některé připomínky LEX k návrhu nového zákona o zbraních I. (Nová legislativa)....15
Analýza k Národní strategii řešení nelegálního zabíjení a otrav....20
Jednání WFSA v Bruselu (Olovo)....23
Čelákovická patrola VII. ročník, tentokrát pod názvem „Mobilizace“ aneb Spolupráce spolku LEX a Aktivních záloh AČR při pořádání střeleckého závodu....24
Komparační test olověného a neolověného střeliva....25
Vliv zvěřiny ulovené olověným střelivem na lidské zdraví....38
Vlivy olověného a bezolovnatého střeliva na životní prostředí....41
Partneři....44
Partneři LEX, poskytující výhody našim členům....45

Sídlo sdružení, kontaktní a fakturační adresa:

LEX Z.S.
JIHOVÝCHODNÍ IV 917/20
141 00 PRAHA 4

IČ: 67983936
DIČ: CZ67983936
zapsáno ve spolkovém rejstříku u Městského soudu v Praze pod zn. L 8965 (výpis z rejstříku)

bankovní účet: 2700265391 / 2010

Doktrína omezené suverenity 2.0 - tentokrát po demokraticku

Slíbil jsem představenstvu, že nebudu rýt do Evropské unie a neprojevovat svobodný názor tam, kde se ode mne očekává prezidentí, ba přímo státnická zdrženlivost diktovaná dobrým vkusem a společenskou konvencí.

No, jenže ono to dost dobře nejde. Zvlášť když EU dělá všechno proto, aby člověka napadaly přímo idiotské příměry samy o sobě.

Jistě jste zaznamenali rozsudek Evropského soudního dvora ohledně naší žaloby na Evropskou komisi a novelu směrnice EU o zbraních. Nebojte, nebudu vás unavovat čísly jednacími, právním rozborem, ani zasvěceným komentářem. Na to jsou tu jiní, lepší, mladší, perspektivnější.
Nabídnu svojí prostou úvahu, ve které se bude snoubit má vrozená škodolibost s neumělým pokusem o použití selského rozumu. Nezastírám, že můj pohled bude zatížen i skutečností, že mám diskusi s „Bruselem“ i v popisu svého občanského zaměstnání a z vlastní praxe vím, že perly, které z tohoto místa padají, jsou tak „originální“, že odůvodnění zamítavého rozsudku žaloby ČR je proti tomu vítězství zdravého rozumu…

Zastavím se proto jen u několika bodů, které v rozsudku zaujaly nejen mě jako člověka postiženého právním a technickým vzděláním, ale i mé okolí neznalé zákoutí právního ptydepe.
Jistě, rozsudek může být jaký chce, stejně jako jeho zdůvodnění, ale pokud si pamatuji, rozsudek by měl být v první řadě srozumitelný a logicky odůvodnitelný.

První věc, která člověka „tříská“ do očí je zamítnutí žaloby v bodě porušení zásad svěřených pravomocí. Pokud si dobře pamatuji, tak jedním z hlavních argumentů pro přijetí Lisabonské smlouvy bylo vymezení pravomocí členských států, Evropské komise a navzájem. Ba dokonce nám tato smlouva byla předkládána jako garance, že členským státům nebude zasahováno do svých záležitostí a dokonce byly stanoveny čtyři oblasti, ve kterých má EU výslovnou stopku, pokud dojde ke kolizi s vnitřním právem členského státu. Tato smlouva si vydobyla v EU takovou popularitu, že v některých státech pro ní dokonce hlasovali v referendu vícekrát.

A pokud si dobře pamatuji, pak vnitřní bezpečnost byla jednou z nich. A v tomto rozsudku nám ESD říká, že sice skutečně EU nemá pravomoc rozhodovat v této věci, nicméně jedná-li se o boj s mezinárodním terorismem a bezpečnost občanů, může EU pomocí směrnic a norem v podstatě co chce.

No, na první pohled to vypadá skvěle, že o nás má EU takový strach a chce se o nás postarat, jenže u člověka znalého totalitního režimu začne blikat varovná kontrolka. Tímto obecným zájmem lze totiž ve skutečnosti zdůvodnit jakékoliv opatření a koneckonců i ta Milada Horáková byla nepřítelem socialismu a tudíž riziko pro společnost…

Největší legrace je, že na tuto skutečnost mě upozornil kolega v práci, vášnivý to hráč badmintonu. To říkám pouze jako takovou perličku, protože tento kolega se zajímá o zbraně asi tak jako já o badminton.

V druhém bodě zamítnutí žaloby se podle zdůvodnění rozsudku nejedná o porušení zásad proporcionality. České republice nebylo vyhověno s žalobou na překročení pravomocí, neboť v zájmu zajištění obecně prospěšných zájmů si komise může stanovovat rozsah a předmět navržených opatření sama. Jistě, o tom, co je krásné rozhodujeme MY, strana!

No, ale konec jedovatostí a jdeme dál. Byl zamítnutý i třetí bod týkající se porušení zásad právní jistoty a ochrany legitimního očekávání. Ve zkratce jde v podstatě o to, že EU nikde a nikomu negarantovala právo na vlastnictví zbraní, takže nemohla nikoho ukrátit na jeho právech.
To považuji rovněž za logické. Komunistická ústava ČSSR také garantovala svobodu projevu a nikoliv po projevu. ...dobře, už toho nechám, ale je to fuška :-)

Ve čtvrtém bodě nařkla ČR EU z diskriminačního jednání, neboť když Švýcarsko pohrozilo, že odejde ze Schengenu, pokud mu nebude poskytnuta výjimka a milá EU zakomponovala do novely směrnice vyjímku pro země mající miliční systém déle než 50 let.

Týká se to samozřejmě všech zemí v EU a i přidružených zemí, takže žádná diskriminace. Jenže jako na potvoru, jediný stát, který to splňuje je Švýcarská konfederace.

Zdůvodnění Evropského soudního dvora, že zamítá žalobu i v tomto bodě, neboť Česká republika nedoložila příklad žádné další země, které by se výjimka týkala, považuji už jen za třešinku na dortu. Soud se zřejmě inspiroval Schroedingerovým paradoxem s živou a zároveň mrtvou kočkou…

No, jak jsem psal na začátku, čas trhl oponou a změněn svět. Dnešní stav přípravy legislativy v ČR je výrazně dále než v době podání žaloby na EU.

Spíš mi jde o takovou, řekněme „politickou“ stránku věci. Stav současné EU není dobrý, což dnes přiznávají i hlasití zastánci této organizace. A obávám se, že rozsudky tohoto typu jí na popularitě mnoho nepřidají. Tady šlo jen o bouchačky, které vlastní v naší zemi legálně jen zlomek populace. Jenže s podobně pikantními rozsudky nás EU zásobuje více a častěji než pan Karfík svého času. Vzpomeňme na zcela zbytečný zákaz žárovek. Stačilo počkat 2 roky a výzkum a trh by nahradily klasické žárovky a zářivky LED svítidla. Kromě toho, výkonné žárovky se prodávají dál, jenže už ne jako svítidla, ale tepelné koule.

Jsem si jist, že podobně se nám podaří „ošvejkovat“ i tu pitomou směrnici. Jenže i to ve mně pořád zanechává pocit zmaru. Nebylo by prostě jednodušší místo švejkování propříště podobné krávoviny nevymýšlet?

Jeden můj eurofilní přítel mi vyčetl, že my střelci jsme málo eurojásaví a vůbec se k té naší báječné eurobudoucnosti stavíme tak nějak divně.

Popravdě, teď po tomto rozsudku nám to půjde ještě mnohem lépe…

No nic, nebudu vás dále mořit svými úvahami, jen mě trochu mrzí, že nebudu mít jak vysvětlit svým vnukům, jak jsme my Evropané v době změn, kdy zbytek světa řešil rozpad starých pořádků, klimatické změny a návratu velmocenské politiky, upírali všechny své síly, um a nadání k zákazu pomazánkového másla a podobných volovin.
Tomáš Trávníček

Tomáš Trávníček
prezident LEX

Zachovejte paniku aneb adventní úvaha o rozsudku ESD

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, střelci, sportovci, lovci, sběratelé, obchodníci, správci střelnic, začátkem tohoto týdne jsme si přečetli, jak se Soudní dvůr EU staví ke směrnici o zbraních, k pravidlům evropské legislativní tvorby i k otázce bezpečnosti a jak si s žalobními důvody České republiky vytřel… podlahu.

Pro mě osobně není překvapivý fakt, že ESD českou žalobu zamítl. On je to orgán nezávislý, který se nezávisle stará o to, aby evropská integrace probíhala… nezávisle. Poněkud překvapivý je ale způsob, jakým ESD své závěry vyargumentoval. Domnívám se, že nejeden právník či advokát šel po přečtení tohoto rozsudku roztrhat diplom. Tahle úvaha ale nevznikla kvůli hodnocení postupu a kvality práce ESD. Tahle úvaha vznikla na základě pár komentářů, které jsem v mezidobí zachytil v éteru. Jedním z nich byl: „…no tak je to hotový, seberou nám zbraně. Teď to psali na internetu. To já to radši prodám, dokud je čas.“

Takže, co vlastně ten rozsudek ESD pro běžného držitele svobodného občana svobodné svrchované České republiky znamená?

VŮBEC NIC!

(Tím, že ESD zamítl českou žalobu, pouze konstatoval, že platí schválená evropská směrnice o zbraních. Tou se ale má řídit stát, tím že jí transponuje do národní legislativy. Občan nemá v tomto ohledu povinnosti ŽÁDNÉ! Občan má povinnosti pouze vůči ČESKÉ legislativě. Nikoliv vůči rozsudku ESD!)

Takže mi mé zbraně neseberou?

NE!

(Ústava České republiky ctí jeden v tomto případě zásadní princip. Zákon nemůže na občana dopadnout retroaktivně = zpětně, tedy mám-li v tuto chvíli nějaká nabytá práva, tak mi je jen tak nemůže stát sebrat. Tedy, i když dojde na transpozici směrnice do českého práva – a k té zatím nedošlo, tak stát současným držitelům jejich práva nemůže retroaktivně sebrat.)

Takže netřeba podléhat panice?

ROZHODNĚ. Panika nijak a nikomu nepomůže. Je třeba být obezřetný a sledovat politický a především legislativní vývoj.

(Bohužel nepřátelé zbraní v EU nespí a co bude ze strany EU navrženo v budoucnu nelze předpovědět. Je však možné očekávat další tlak z jejich strany, který může a dost možná bude následovat. A bude tedy na politické reprezentaci ČR jak se k těmto tlakům postaví. Možností jak jim čelit existuje stále dost. Vláda i Parlament již delší dobu chystají celou řadu kroků, které se s touto situací snaží maximálně efektivně a korektně vypořádat. A pravdu se nedozvíte v levných novinových titulcích. Platí to co je napsané ve sbírce zákonů!)

Takže se bude implementovat?

To je možné. Ale ani to není důvod k panice! Předchozí body stále platí!

(Obzvláště pak ten o sbírce zákonů. I samotná evropská směrnice připouští celou řadu výjimek a dalších ustanovení, které mohou členské státy využít v rámci svého povolovacího režimu. Takže až se dočtete na vašem oblíbeném novinovém serveru, „že je konec světa a že se bude implementovat“, tak ten server v klidu zavřete a na stránkách Poslanecké sněmovny si nejdříve přečtěte znění předmětného návrhu. Nebo na komunikačních prostředcích LEX z.s. – tam to pravděpodobně najdete i s komentářem. Proto ani v tuto chvíli nemá cenu hodnotit některé výroky ústavních činitelů, které - vytržené z kontextu, zachycené při zvířených emocích po rozsudku - mohou působit nešťastně až zle.)

Takže nemám kvůli rozsudku prodávat?

PŘI SAMUELOVI COLTOVI, JENOM TO NE!

(Už jen pro jeho památku. Vždyť by se musel v hrobě obracet! A nejen on! Jak bylo psáno výše: Svobodný svrchovaný stát Česká republika je stále ještě právním státem. A i když se nám občas média snaží předhodit opak, tak se tu zatím z práv občanů a z ústavního pořádku nedělá trhací kalendář. V tom jsou přeborníky jiné světové jurisdikce...)

Takže je bezpečné nakupovat?

SAMOZŘEJMĚ! Viz předchozí body.

(Navíc se velmi brzy na západ od nás dočkáme obrovských „garážových výprodejů“. Tam se leckde postavili ke směrnici čelem. Takže doufám, že naši obchodníci a dovozci dokážou všechno to, čeho se v okolních zemích budou houfně zbavovat, dovézt na český trh! V blízké době to budou zlé zbraně a ještě zlejší zásobníky a časem se určitě dočkáme i nejzlejších neeko a nebio tří-a-více-litrových nafťáků, které budou „nevolítané“ a v plné palbě.)
Já se vlastně docela těším!

Všem lidem dobré vůle přeji pokud možno klidný advent v přátelské atmosféře. Ta nejhorší smrt je totiž z vyděšení! Tak se toho koukejte držet!

Ing. Jakub Smetánka MPA
viceprezident LEX



Nejsi stále členem LEX? Přidej se i ty a podpoř správnou věc!

Navíc získáš:
- slevy a výhody u našich partnerů
- přednostní vstup na pořádáné akce
- členské diskusní fórum a další

Zjisti více na našem webu: http://www.gunlex.cz/o-lex/clenstvi-v-lex

ObS Haná

Vážení spolučlenové LEXu, nejenom z okolí Olomouce a Hané,

rok 2019 se pomalu blíží ke svému závěru a tak mi dovolte malé poohlédnutí za téměř uplynulým rokem a to vzhledem k oblastnímu spolku LEX Haná.

Začátek tohoto roku jsme zahájili velkým srazem na Lazecké střelnici v Olomouci, k dispozici bylo posezení v dobře vybavené klubovně, střelecké plochy a vydatné občerstvení. Hlavní náplní setkání byla diskuze k nové legislativě a plánované změny. Následně na jaře proběhl seminář nutná obrana a krajní nouze v podání pana advokáta Mgr. Miloslava Jančíka, který se postaral o pestrý a hodnotný výklad daného tématu. O seminář byl velký zájem a doufáme, že proběhne další.

Dále jsme se po celý rok věnovali pořádání střeleckých cvičení, převážně cvičení LOSík a také například střelby za tmy, nebo puškové drilly. Pro zájemce z řad našich členů jsme uspořádali minikurz na téma mířené střelby.
V zimním období jsme přesunuli naše aktivity do kryté střelnice Gunsport Timpo. Nyní se aktuálně snažíme navázat také spolupráci se Střeleckým areálem Jívová a Přerovskou klubovou střelnicí.

Uvidíme, co přinese rok následující, zatím doufejme, že jen to nejlepší. Klidné prožití vánočních svátků Vám přeje LEX Haná.

Honza Mach
Koordinátor LEX Haná

ObS Východní Čechy

Jak jste již možná zaznamenali Sdružení LEX z.s. (dále jen LEX) zakládá Oblastní sdružení s cílem více oslovit střelce v regionech. LEX Haná v Olomouci byl založen v polovině roku 2018 a na přelomu roku 2018/2019 vznikl LEX Východní Čechy (dále LEX VČ).

Tento rok byl bezpochyby pro LEX VČ mimořádně plný aktivit. Kromě administrace vlastního vzniku a oslovení členů LEX a střelců z okolí jsme zorganizovali 14 akcí celkem pro více než 140 účastníků. Celkem tři srazy místních podporovatelů, dvě přednášky, dvě přípravy na získání zbrojního průkazu, jeden seminář seznámení s AR-15 a šest pistolových střeleckých cvičení. Mimoto vyšel o LEX VČ rozhovor v listopadovém čísle Střelecké revue a pokud vše dopadne podle plánu, tak by v lednovém nebo únorovém čísle Střelecké revue měl vyjít reportáž o námi uspořádaném seznámení s platformou AR-15. A jelikož hájíme práva našich členů tak jsme jednomu členovi nedávno pomohli vypracovat stížnost na postup zkušebního komisaře, který nejednal dle platného nařízení vlády.

Do toho průběžně v rámci LEX z.s. spolupracujeme na tvorbě a připomínkování nové zbraňové legislativy a získávání spojenců a partnerů pro LEX z.s. i LEX VČ. Navázal jsem například spolupráci se střelnicí v Dašicích, s puškařstvím Mařík ze Svatého Jiří u Chocně, zakázkovým výrobcem taktické výstroje As-Tex a Radiem Dixie.

Co plánuje LEX VČ pro střelce na rok 2020? Po novém roce znovu najedeme na měsíční pistolové cvičení a také plánuji uspořádat celodenní kurz ovládání dlouhé zbraně - samonabíjecí pušky. Do jara opět uspořádáme termín přípravy na zbrojní průkaz a ještě jedno Seznámení s AR-15.

A pracuji na přípravách dvou dalších témat, které by vás mohli zaujmout… takže sledujte facebook LEX VČ www.facebook.com/LEXPardubice/, přijďte na Valnou hromadu LEX, kde budou v rámci programu oba koordinátoři krátce hovořit nebo v případě zájmu o zasílání pozvánek na pořádané akce emailem kontaktujte přímo koordinátory na jakub.engelmajer@gunlex.cz (tel. 776 163 296) případně jan.mach@gunlex.cz v případě LEX Haná.

V případě zájmu o samolepku LEX VČ mi napište email a je vaše!

Jakub Engelmajer
Koordinátor LEX VČ a člen představenstva LEX

Rekapitulace roku 2019

Asi neřeknu nic nového, když prohlásím, že celý tento rok se nesl v duchu příprav nové legislativy, nejen v souvislosti se schválenou (a u soudu napadenou) směrnicí EU.

Český zbrojní zákon je ve své myšlenkové rovině mimořádně dobrý a nadčasový. Problém je v tom, že stejně jako ostatní právní normy byl mnohokrát novelizován a potřebuje úpravy, aby byl zase přehledný a zbavil se určitých „nánosů“, které se za něj během let nabalily.

Připraveny jsou celkem 4 návrhy zákonů, které zkvalitní naše zbrojní právo a kompetenčně si rozdělí majitele a uživatele zbraní pod svá křídla.

Přípravě legislativy se ve svých příspěvcích podrobně věnují kolegové Smetánka a Karásek.
Kromě toho se LEX věnoval i svým dalším aktivitám, mezi které patřily i prezentace na různých akcích (Slavnosti svobody v Plzni, Burza militárií v Chuchli, Dobřichovická alotria), pořádal a spolupořádal závody LOSu a účastnil se různých společenských a odborných akcí doma i v zahraničí.

A doufáme, že k těm volbám nepůjdete sami, ale že vezmete s sebou i své rodiny, přátele a známé, kterým vysvětlíte, že jde i o jejich práva a svobody. Prostě, že se všichni budeme snažit, aby příští hlasování v senátu o věcech, které pokládáme za podstatné, dopadlo daleko lépe. Že je to práce? Jistě. Ale nezapomeňte na staré české přísloví „jak si kdo ustele, tak si také lehne“.

Tomáš Trávníček
prezident LEX

Stručná rekapitulace legislativního stavu v ČR k 20.12.2019

Ke dni 20.12.2019 stále platí Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu.
V Prosinci 2019 Česká republika prohrála žalobu na neplatnost směrnice.
Od dubna 2018 leží ve sněmovně implementační tisk č. 92 tzv. mininovela.

MVČR poslední dva roky úspěšně chystá celkovou novelizaci zákona o zbraních formou čtyř zákonů (nový zákono zbraních, zákon o munici, změnový zákon a zákon o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky). Na přípravě těchto zákonů jsme se v rámci pracovní skupiny MVČR velmi aktivně podíleli.
V prosinci 2019 předložila skupina poslanců pod tiskem 669 poslanecké znění návrh zákona o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky. Tento tisk nyní míří na projednání Vládou ČR.

Zjednodušeně řečeno tedy pro běžného občana STÁLE PLATÍ současné znění zákona 119/2002Sb. o Zbraních a střelivu.

Ing. Jakub Smetánka MPA
viceprezident LEX

Výběrové články z činnosti LEX z.s. v roce 2019 (děleno po okruzích)

Příprava nové legislativy
Zbraňová legislativa – Nový zákon o zbraních
Stanovisko k povinnostem provozovatelů střelnic
Některé připomínky LEX k návrhu nového zákona o zbraních I.
Nová zbraňová legislativa v eKlepu – souhrn 09/2019
LEX z.s. k novelizaci lesního zákona
Přednáška LEX k návrhu nového zákona o zbraních

Odpor proti možnému zákazu olova
Analýza k Národní strategii řešení nelegálního zabíjení a otrav
Jednání WFSA v Bruselu
Komparační test olověného a neolověného střeliva

Odpor proti směrnici EU
LEX z.s. k stanovisku generální advokátky k žalobě České republiky proti evropské směrnici o zbraních
Rozsudek žaloby ČR vs Evropský parlament a Rada Evropské unie (C-482/17)
Zachovejte paniku aneb adventní úvaha o rozsudku ESD

Volby do Evropského parlamentu – otázky kandidátům
Výzva k evropským volbám 2019
Volby do Evropského parlamentu 2019 - odpovědi kandidátů a politických subjektů

Interní agenda
Založeny pobočné spolky LEX Haná a LEX Východní Čechy

Výběr z akcí, na kterých jsme byli účastni

Výstava IWA 2019





Bitva Libušín





Slavnosti Svobody Plzeň





Dixie on the road 2019





Zahájení sezóny Muzeum Lešany a 17. Tankový den v Lešanech





Natura VIVA 2019





Cihelna 2019





Dobřichovická alotria





Odhalení pamětní desky kpt. Pavlíka a Odhalení pamětní desky manželů Jesenských



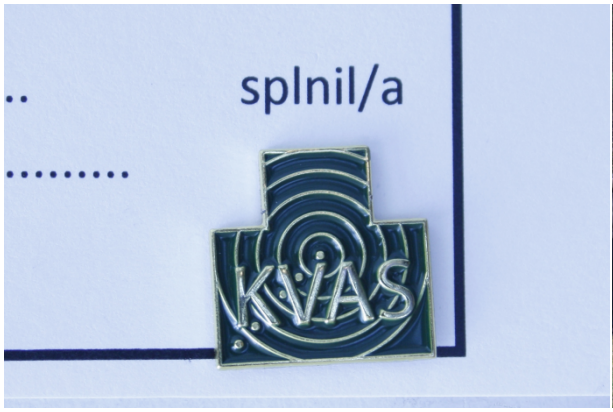


Audience u císaře Karla





KValifikace Armádního Střelce





POKOS




Drahany: Střelecká soutěž Staré Brno 2019




MČR LOS 2019 Oblekovice




Vybrané články na téma legislativa a olovo

Některé připomínky LEX k návrhu nového zákona o zbraních I. (Nová legislativa)

Zveřejněno: 20. únor 2019 (odkaz)

Vážení příznivci, kolegové a přátelé,
v minulém roce jsme se účastnili legislativních prací na přípravě nového zákona o zbraních a střelivu. Do této činnosti jsme vložili maximum času a úsilí, neboť právě proto byl LEX před dvaceti lety založen a kvůli tomu zde je – odborná práce, jejímž výsledkem je kvalitní a vyvážená legislativa.

Vzhledem k tomu, že po dobu přípravy návrhu platilo embargo na publikaci, byli jsme samozřejmě velmi skoupí na informace a mohli jsme vám pouze říci, že vám nesmíme nic říci. Zákonitě se tak vyrojily dohady, jestli LEX vůbec něco dělá a k čemu vlastně je. Děkujeme všem, kdo v nás v této situaci měli důvěru a trpělivě čekali, až uvidí výsledky naší práce. Věříme, že jsme vaši důvěru nezklamali, a na oplátku si dovolujeme poněkud odhrnout oponu jednání, která obvykle nebývají veřejná, a ukázat vám, jakým způsobem LEX jedná a čeho v minulém roce dosáhl.



V minulém článku jsme vám ukázali, kolik připomínek LEX během přípravy podal. Zde vám nyní předkládáme výčet, který ilustruje úspěšnost našich argumentů:

- Přijaté připomínky: 39
- Vyřešeno jinak: 27
- Staženo: 10
- Nepřijato: 6

Vysvětlivky:

- Přijaté připomínky: připomínka byla do návrhu zapracována v námi navržené nebo obdobné podobě.
- Vyřešeno jinak: v rámci jednání bylo nalezeno jiné řešení, které považujeme za stejně dobré či lepší než navržené.
- Staženo: připomínku jsme po projednání stáhli z různých důvodů, např. došlo k nedorozumění, nebo byl návrh technicky neproveditelný nebo MV ČR nebylo příslušným místem k jeho řešení atd.
- Nepřijato: naše připomínka nebyla přijata a návrh zůstal v původní podobě.

Vysoká úspěšnost našich jednání má příčinu mimo jiné také v důkladné přípravě. Naše připomínky jsme si pochopitelně „nevycucali z prstu“. Naopak, pamětlivi toho, že účelem a cílem LEXu je zastupovat a hájit VŠECHNY držitele legálních zbraní, obcházeli jsme během roku mnoho zájmových skupin držitelů zbraní a návrh s nimi konzultovali: sběratelé, sportovci, muzejníci, reenactoři, divadelníci a filmaři, detektoráři, vojáci v záloze, policisté, výrobci, obchodníci, zkušební komisaři, střelnice – s těmi všemi jsme návrh podrobně probírali a děkujeme jim za cennou zpětnou vazbu z praxe a další podněty, které nás vhodně nasměrovaly během jednání.

Příklady některých změn, které se nám podařilo prosadit:

1. Vydávání povolení na zbraně kat. R2

Evropská směrnice nově zařazuje mezi zbraně kat. A také „kalašnikovy“, tedy demilitarizované vojenské pušky střílející po jedné ráně (skutečné automatické vojenské zbraně jsou zakázány už 25 let). Tím by mezi zakázané zbraně měly spadnout i populární „kosy“, tedy civilní verze tradiční české vojenské pušky SA-58, a také stále častěji se objevující klony americké „černé pušky“ AR-15.

Evropská směrnice umožňuje na zbraně kategorie A vydat výjimku, ovšem pouze pod podmínkou, že to není v rozporu s veřejným pořádkem a bezpečností. To obvykle znamená, že policie posuzuje charakter žadatele atd. a podle své úvahy rozhoduje o vydání nebo nevydání povolení. Takový systém je samozřejmě v rozporu s několika základními právními principy, např. rovnosti před zákonem, právní jistoty a presumpce neviny, proto je zejména v postkomunistických zemích poměrně nepopulární.

Zde bychom rádi poděkovali našemu kolegovi a spolupracovníkovi Mgr. Tomášovi Gawronovi (zbrojnice.com) který přišel se zásadní myšlenkou – že ze směrnice vlastně nevyplývá, že to musí být právě takto; naopak, nic ve směrnici členskému státu nebrání, aby při implementaci stanovil jasné podmínky tím, že v zákoně přesně určí, které okolnosti na svém území považuje za ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku.

Poté se již řešení začalo rýsovat podstatně jasněji, neboť právě na tento typ bezpečnostních opatření Česká republika velmi dbá: držení zbraní je u nás zakázáno nejen pachatelům úmyslných násilných trestných činů, jak je uvedeno ve směrnici, ale navíc i pachatelům ostatních (nenásilných) úmyslných trestných činů, „recidivistům“ v oblasti některých přestupků (zejména proti veřejnému pořádku a bezpečnosti), lidem nadměrně požívajícím alkohol, a tak bychom mohli nějakou dobu pokračovat (většina z vás to jistě zná, protože se to musela naučit před zkouškami na zbrojní průkaz).

Mohli jsme tedy navrhnout, aby udělení výjimky na zbraň kategorie (pouze) R2 bylo nárokové při splnění podmínek bezúhonnosti a spolehlivosti dle zákona o zbraních, protože právě splnění těchto podmínek zajišťuje, že výjimka nebude vydána, pokud je to v rozporu s veřejným pořádkem a bezpečností. Tento návrh jsme podložili poukázáním na to, že jde o systém vyzkoušený a prověřený praxí, neboť předmětných zbraní jsou zde v civilním držení již dnes desítky tisíc, aniž by s tím Česká republika měla problémy, které vidíme v některých jiných státech.

Lze také poukázat na to, že český zákon o zbraních je v tomto směru přísnější než evropská směrnice – evropská směrnice je vyžaduje pouze u zbraní kategorie A, zatímco český zákon i u zbraní kategorie B a C, a to již déle než 15 let…

2. Základ pro „nadstavbový zákon“

Při legislativní práci je důležité číst návrh pečlivě a průběžně ho porovnávat s jinými souvisejícími normami, a to jak současnými, tak potenciálně budoucími. I drobné přehlédnutí může mít velké následky.

Kromě tohoto návrhu zákona o zbraních a střelivu, který má pokrývat „civilní“ zbraně (tedy zbraně držené občany výlučně pro jejich soukromé účely) se počítá také s vydáním tzv. „nadstavbového“ zákona, který umožní některým držitelům zbraní se zapojit (spořádaně a podle zákona) do zajišťování vnitřní a vnější bezpečnosti České republiky, například ve formě dobrovolných záloh finského typu. Tím by se dostali zcela mimo dosah evropské směrnice, neboť zajišťování vnitřní a vnější bezpečnosti je podle Lisabonské smlouvy ve výlučné kompetenci členských států.

Při pročítání návrhu jsme si v části „Vyňatí držitelé“ (kde je např. armáda, policie, zkušebna atd.) všimli drobného opomenutí – nebyl tam nikde bod, který by tuto výjimku ukotvoval do českého práva. Proto jsme navrhli přidání řádku *„držitelé vyňatí podle jiného zákona“*, aby se tyto dva zákony v budoucnosti nedostaly do logického rozporu.

3. Definice tlumičů

Hlásit se k legalizaci tlumičů jako ke svému úspěchu by nebylo poctivé, neboť tato změna již byla tak nějak „na spadnutí“, zejména kvůli potížím s hlukem na některých střelnicích. Měli jsme však připomínku k formulaci, neboť původní návrh definoval tlumič jako zařízení konstruované pro snížení hluku výstřelu; při doslovném výkladu by tak do definice tlumiče mohly spadnout i některé úsťové brzdy, protože přesměrovávají tlak plynů jinam, čímž v určitých směrech tlumí hluk výstřelu (a v jiných ho zase zesilují). Proto jsme navrhli, aby byl tlumič pro jistotu definován jako zařízení určené k tlumení hluku výstřelu ve všech směrech. Výsledná definice je nakonec taková, že tlumič je zařízení konstruované k celkovému snížení hluku výstřelu, včetně snížení hluku výstřelu ve směru střelby.

4. Zachování institutu zkoušky odborné způsobilosti a zkušebních komisařů

Původní návrh uvažoval o zrušení zkoušky odborné způsobilosti a její nahrazení certifikovaným komerčním kurzem. Proti tomuto jsme měli zásadní námitky, neboť současný systém považujeme za podstatně lepší, a to ve všech směrech.

Institut zkoušky odborné způsobilosti je velmi liberální vůči žadateli o zbrojní průkaz, neboť nezkoumá, kde se žadatel učil požadované zákony a bezpečné zacházení se zbraní – pouze

ověřuje, že to umí. Žadatel tak může potřebné znalosti a dovednosti získat nejen na komerčním kurzu (dělají se), ale i od kamarádů, ve střeleckém klubu, v mysliveckém sdružení, může využít dovedností získaných při službě v policii či armádě atd.

Na druhé straně je tento systém naprosto neprůstřelný vůči jakékoli korupci a švindlování: žadatel neprokazuje svou způsobilost nějakým papírem, ale musí skutečně přijít na střelnici a tam zkušebnímu komisaři (za dohledu policie) předvést, že to skutečně umí.

Nelze také přehlédnout jistou „občanskost" celého uspořádání, kdy komisař vedoucí zkoušku není státním zaměstnancem, ale kvalifikovaným příslušníkem střelecké komunity. Zkouška tak má jistý „samosprávný" charakter a přihlížející policisté dohlížejí pouze na dodržení zákona.

Z těchto důvodů nakonec institut odborné zkoušky a zkušebního komisaře zůstal zachován.

5. Bezúhonnost a obecné ohrožení

Detail – ale i detaily jsou důležité.

V původní verzi bezúhonnosti mělo do nejtvrdší kolonky – doživotního zákazu patřit také obecné ohrožení, kterého se dopustí ten, *„kdo úmyslně způsobí obecné nebezpečí tím, že vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké ublížení na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu"*.

Proti tomu jsme měli jisté námitky: taková přísnost je pochopitelná vůči pachateli, který například úmyslně vykolejí vlak, ale „škoda velkého rozsahu" se dá způsobit například i tak, že někdo z mladistvé hlouposti zapálí stoh. Proto bylo na náš podnět obecné ohrožení z „doživotní" kategorie vyjmuto a přeřazeno o kolonku níže, kde je zavedena dvacetiletá „promlčecí doba".

6. Zrušení povinnosti správců střelnic a vedoucích honů kontrolovat zbrojní oprávnění

Zrušení zbrojních průkazů a průkazů zbraní coby fyzických dokladů by za současného stavu postavilo některé správce střelnic do prekérní situace: podle současného zákona (a původní verze návrhu) správce střelnice odpovídá za to, že střelbu provádí pouze oprávněná osoba. Bez ZP a PZ by to ovšem šlo kontrolovat pouze v centrálním registru zbraní, a na mnoha střelnicích je špatné nebo vůbec žádné připojení k internetu. Správce by se tak dostal do situace, kdy by měl podle zákona povinnost, a současně by neměl reálně možnost ji splnit. U vedoucích mysliveckých honů by tyto potíže byly ještě větší.

Proto jsme navrhli, aby se povinnost kontroly zbrojního oprávnění ze správců střelnic a vedoucích honů sejmula a přidělila policii, a podložili to dvěma argumenty:

Za prvé, dohled nad dodržováním zákona je primárně povinnost státu (tedy policie) a není zcela fér tu povinnost i s odpovědností v zákoně přenášet na soukromé osoby, zvlášť když jim zákon současně nedává právní prostředky k jejich plnění (správce střelnice na rozdíl od policisty nemá přímé oprávnění si vyžádat předložení dokladů ke kontrole).

Za druhé, střelnice takto mohou fungovat i jako jakási „záchytná síť" vůči nelegálním zbraním a jejich držitelům. Správce střelnice totiž nemá mít povinnost kontrolovat oprávnění návštěvníků, má však mít povinnost zjišťovat jejich totožnost (např. podle občanského průkazu) a po dobu 12 měsíců ji uchovávat. Tento záznam si pochopitelně policie může při kontrole vyžádat a také ho

zkontrolovat; policejní kontrola tedy může návštěvníka střelnice zkontrolovat nejen při fyzické kontrole střelnice, ale až rok nazpět. Pokud by tedy někdo byl opravdu tak hloupý, aby bez oprávnění s nelegálně drženou zbraní přišel na střelnici a nechal se tam zapsat podle občanského průkazu, policie to při kontrole zjistí a díky osobním údajům bude přesně vědět, kam si pro něj má zajít…

7. Vyjmutí muzeí z běžného režimu držení zbraní

Původní evropská směrnice z roku 1991/2008 se nevztahovala na muzea, což umožnilo podřídit zbraně v muzeích odlišnému způsobu zabezpečení než u jiných držitelů (ono vystavovat zbraň zamknutou v trezoru je takové divné). Novela směrnice ale zahrnula i muzea s odůvodněním, že by historickou zbraň z muzea mohli ukrást zločinci či teroristé a něco s ní provést. Zbraně v muzeích měly být registrované a zabezpečené stejně jako ostatní.

Začali jsme tedy přemýšlet, jak zařídit, aby muzea mohla zbraně dále vystavovat bez nutnosti si pořizovat zbrojní licence a vitríny z neprůstřelného skla. Původně jsme chtěli navrhnout zařazení muzeí mezi „vyňaté držitele“, jenže tam podle směrnice zjevně patří spíše armáda, policie a obdobné státní ozbrojené složky. Tudy cesta nevedla.

Při konzultaci s odborníky (velmi děkujeme Asociaci muzeí a galerií ČR) jsme ovšem zjistili, že zbraně v muzeích sice nejsou v centrálním registru zbraní, ale jsou registrovány v centrální evidenci sbírek jakožto sbírkové předměty. Tím jsme si mohli odškrtnout první podmínku, protože směrnice sice říká, že zbraně v muzeích musí být registrované, ale neříká kde. Dále směrnice dělá výjimku pro „public authorities“, což nám umožnilo navrhnout zařazení muzeí mezi „jiné veřejnoprávní držitele“, kam patří zbraně v držení krajů, obcí, příspěvkových organizací státu a podobně, a navrhnout, aby tito „jiní veřejnoprávní držitelé“ měli výjimku z běžného způsobu zabezpečení zbraní, pokud je při vystavování přiměřeně zabezpečí jiným způsobem (např. připoutáním ocelovým lankem a vyjmutím zápalníku, kamerovým dohledem, zabezpečení celé budovy v mimoprovozní době apod.)

8. Zabezpečení jedné nebo dvou zbraní

Původní návrh zákona zamýšlel zrušit ustanovení, že jedna či dvě zbraně podléhající registraci mohou být zabezpečeny jinak než v trezoru; nově to mělo být přípustné jen „dočasně“, tedy např. na cestách a podobně.

Proti tomuto jsme se ozvali celkem vehementně s tím, že to ani směrnice nevyžaduje – naopak výslovně říká, že *„úroveň požadovaného zabezpečení by měla zohledňovat počet a kategorii přechovávaných zbraní“*. Také jsme poukazovali, že je to dost nefér zejména vůči starším sportovním střelcům a myslivcům, kteří by si museli pořídit trezor na dlouhou zbraň, jehož cena může hodnotu starší malorážky či brokovnice přesáhnout dvakrát až třikrát.

David Karásek
člen představenstva LEX

Analýza k Národní strategii řešení nelegálního zabíjení a otrav

Zveřejněno: 12. srpen 2019 (odkaz)

Dostal se k nám dokument „Národní strategie řešení nelegálního zabíjení a otrav volně žijících živočichů v České republice 2020 – 2030“, z dílny MŽP. Pojďte se s námi podívat, co jsme se dočetli v části 3. Olověné střelivo v myslivosti a olověné zátěže v rybářství.

Úvod

„Národní strategie řešení nelegálního zabíjení a otrav volně žijících živočichů v České republice 2020 – 2030“ (dále jen NS) je dokument navrhovaný Ministerstvem životního prostředí ČR a má být po připomínkovém řízení v nejbližší době projednáván vládou ČR.
V textu NS jsme se zaměřili pouze na část, která se zabývá olovem ve střelivu a jeho vlivu na životní prostředí. V názvu i textu dokumentu nás překvapilo použití termínu „zabíjení“ místo usmrcování nebo hubení, které je dle našeho názoru účelově použito k vyvolání negativních asociací. Za závažnou manipulaci však v první řadě považujeme zařazení problematiky používání olověného střeliva a rybářských zátěží do dokumentu, který se podle svého názvu má zabývat nelegálními činnostmi. Chtějí snad předkladatelé dokumentu zpochybnit myslivost a rybářství a stavět je tak svévolně mimo zákon?

Rozbor textu

Úvodní strana NS je ilustrována několika fotografiemi, z nichž nás zaujala fotografie umístěná uprostřed, na níž se nacházejí podle popisku zbytky olověných broků nalezených v žaludku labutě velké, uhynulé na následky otravy olovem v Anglii. Fotografie je ozdrojovaná, obrázek však nepochází z původní vědecké práce, je převzat ze sborníku sympozia Oxford Lead Symposium z 10. 12. 2014, kde popisek pod obrázkem neodkazuje do žádného textu sborníku a není uvedena ani řádná citace, nelze tudíž dohledat původní zdroj. Uvedení autoři nejsou autoři studie, ale editory sborníku.

V obecné části, která popisuje problematiku olověného střeliva a rybářských olověných zátěží, je zmiňována jeho toxicita v souvislosti s výše zmíněným použitím. Odkazy na zdroje, o kterých autoři mluví jako „o celé řadě vědeckých studií“ však nejsou vědeckými studiemi. První práce se toxicitě olova vůbec nevěnuje. Poslední tři dokumenty jsou účelově namířené proti používání olověného střeliva. Z nichž zpráva LAG 2015 - z dílny organizace Lead Ammunition Group (LAG), která byla založena jako poradní agentura britského ministerstva The Department for the Environment Food and Rural Affairs (DEFRA); obdoba našeho ministerstva životního prostředí a agentury Food Standards Agency (FSA) - byla dokonce zamítnuta ministryní DEFRA Elizabeth Truss, která uvedla, že chybí studie přinášející přesvědčivé důkazy o dopadech na populaci u volně žijících ptáků ve Velké Británii, a rozhodla, že podle jejího názoru tato rizika nejsou důvodem pro změnu současné legislativy ohledně používání olověného střeliva. Což uvádějí sami autoři zprávy LAG 2018.

Autoři textu NS tvrdí, že na evropských mokřadech je riziku otravy olovem (pozřením olověných broků) vystaveno přinejmenším 40 druhů vodních ptáků, z jejichž populací ročně uhyne zhruba 1 milión exemplářů na akutní otravu olovem a další minimálně 3 milióny ptáků trpí subletální otravou olovem. Tvrzení je podepřeno odkazem na práci, která chybí v přehledu literatury, druhá citace odkazuje na dokument výše uvedené organizace Lead Ammunition Group (LAG).

Autoři textu NS se netají návrhem úplného zákazu používání olověného střeliva, nejenom na mokřadech, ale pro lov obecně: *„Tento významný a nezanedbatelný problém má přitom relativně jednoduché řešení – maximálně redukovat nebo úplně vyloučit nežádoucí přísun olova z uvedených zdrojů do životního/přírodního prostředí ze strany člověka a tím zásadně snížit rizika otrav volně žijících živočichů.“*

Tento požadavek je explicitně vyjádřen na citovaných webových stránkách České společnosti ornitologické (ČSO), článkem „Olovo - zabiják ptáků“, který je doplněn emotivně-manipulativní kresbou uhynulé labutě a brokových nábojů a v jehož závěru zaznívá požadavek: „POŽADUJEME PROTO ÚPLNÝ ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ OLOVĚNÉHO STŘELIVA PŘI LOVU.“

V odstavci, který autoři NS nazvali „Klíčová rizika a problémy“ se nachází bod:*„Riziko otrav volně žijících živočichů vyplývající z používání olověných střel při lovu zvěře, s podobně negativními vlivy jako v případě olověných broků (např. Delahay & Spray 2015, ECHA 2018b – český komentář viz Brunn 2018, Gerofke et al. 2018). [Náhrada olověných střel netoxickými alternativami rovněž vyplývá z členství ČR v Bonnské úmluvě – viz doporučení Rezoluce 11.15 Rev. COP12 a příslušná směrnice CMS 2014b; viz rovněž stanoviska vědeckých pracovníků CMS 2014c a ESOL 2018.“*

Podívejme se podrobněji na uvedené zdroje literatury. První odkaz nepochází z vědecké práce, ale sborníku sympozia Oxford Lead Symposium z 10. 12. 2014, druhý odkaz uvádí článek LEX z.s., který naopak kritizuje zprávu ECHA 2018, která doporučuje úplný zákaz olověného střeliva. Autoři si nedali vůbec žádnou práci si článek přečíst a z názvu vyvodili, že článek zprávu ECHA podporuje, opak je pravdou. Navíc autorem není Brunn, ale Karásek. Třetí odkaz v seznamu literatury úplně chybí.

Tvrzení: *„Náhrada olověných střel netoxickými alternativami rozvěž vyplývá z členství ČR v Bonnské úmluvě - viz doporučení Rezoluce 11.12 Rev. COP12 a příslušná směrnice CMS 2014b“* je zavádějící a navozuje mylný dojem, že dokument uvedený pod citací CMS 2014b je směrnicí v legislativním slova smyslu. Dokument je však pouze doporučením (guidelines) 11. konference CMS (CONVENTION ON MIGRATORY SPECIES)

Rovněž členství ČR v Bonnské úmluvě nezavazuje ke zmíněné náhradě olověných střel netoxickými alternativami. V samotném textu Bonnské úmluvy olověné střelivo není vůbec zmíněno.

Citace ESOL 2018 není stanoviskem vědeckých pracovníků, ale otevřeným dopisem Evropské komisi, který se opírá o doporučení zprávy ECHA, ke které LEX z.s. vypracoval analýzu, která poukazuje na její závažné nedostatky a zavádějící informace, viz výše.

Autoři NS dále navrhují upravit v národní legislativě pojem „mokřady“ následovně: *„Území bažin, slatin, rašelinišť i území pokrytá vodou, přirozeně i uměle vytvořená, trvalá či dočasná, s vodou stojatou či tekoucí, sladkou, brakickou či slanou, včetně území s mořskou vodou, jejíž hloubka při odlivu nepřesahuje šest metrů“.*

A s odvolání na zprávu ECHA zmiňují nejen zákaz používání, ale přímo zákaz držení olověného střeliva při lovu v mokřadech. Z výše uvedeného vyplývá snaha rozšířit zákaz používání olověného střeliva rozšířením pojmu „mokřady“. V ČR se téměř nenalézá území bez vodotečí. Při extrémním výkladu by pak celé území ČR bylo „mokřadem“, na němž by bylo držení olověného střeliva zakázáno!

Text NS dále uvádí: *„Je vědecky prokázáno, že vyloučení používání olověných broků vede relativně rychle ke snížení rizika otrav ptáků olovem (nižší přítomnost broků v žaludcích po jejich konzumaci i ve tkáních postřelených jedinců) a nahrazení olověných broků např. ocelovou alternativou je adekvátním řešením (např. Mateo et al. 2014, Pierce et al. 2015)“*
Práce uvedená první citací posuzuje obsah olova v ulovených jedincích nikoli v uhynulých jedincích. Řeší tedy přítomnost olova, ne jeho biologické účinky.

Práce uvedená druhou citací uvádí srovnání použití olověného střeliva a alternativních náhrad při lovu hrdličky karolinské. Tento druh svou hmotností (112 - 170 g) neodpovídá většině lovené pernaté zvěře ČR (např.: bažant obecný, kachna divoká), které mají řádově vyšší hmotnost. Na této studii nelze postavit závěry pro lov v podmínkách ČR vhledem k ranivosti a celkové efektivitě lovu ocelovými a jinými neolověnými broky.

V závěru textu věnovanému olověnému střelivu je uveden cíl NS*: „Dlouhodobý cíl: Postupné omezení používání olověných broků při lovu zvěře a olověných zátěží při rybaření na celém území ČR“*

Tento cíl je doprovázen textem, který se znovu opírá o „směrnici“ CMS zmíněnou výše a doporučuje zákaz lovu nejen brokovým střelivem, ale i kulovým na celém území ČR: *„Doporučuje se, s ohledem na vývoj netoxických alternativ olověného střeliva, přijmout legislativu, vedoucí během tří let k nahrazení olověného střeliva netoxickými alternativami na všech stanovištích, suchozemských i mokřadních…Aby se redukovaly problémy s kontrolou jejího dodržování a prosazování, neměla by tato legislativa být restriktivní jen částečně. Vzhledem k obecné dostupnosti, srovnatelným cenám a účinnosti vysoce kvalitních bezolovnatých střel pro zbraně většiny ráží (Thomas 2013) je možné doporučit rovněž nahrazení olověných kulek netoxickými alternativami.“*

Tvrzení ohledně obecné dostupnosti, srovnatelných cen a účinnosti bezolovnatých střel pro zbraně většiny ráží je zavádějící a nepravdivé. Především v oblasti kulových zbraní, kde ceny neolovnatého střeliva nejsou srovnatelné s neolovnatými náhradami. Citovaný autor (odkaz Thomas 2013) navíc sám uvádí nutné úpravy zbraní menších ráží (výměna hlavně a uvádí jednu konkrétní cenu této přestavby - 650 EUR) a dále sám uvádí rozdílný účinek neolověných střel oproti olověným.

To, že autoři používají neodborné termíny, raději nekomentujeme.

Závěr

Navrhovaný text „Národní strategie řešení nelegálního zabíjení a otrav volně žijících živočichů v České republice 2020–2030“ v části 3. „Olověné střelivo v myslivosti a olověné zátěže v rybářství“ trpí vážnými formálními nedostatky včetně špatně použitých termínů, zavádějících formulací a nepravdivých či chybějících citací a zdrojů.

Na základě nedostatečně podložené nebo zavádějící argumentace text ve své podstatě požaduje zákaz používání olověného střeliva a rybářských olověných zátěží na celém území ČR, přičemž jakékoli podklady pro navrhovaný zákaz olověných rybářských zátěží v dokumentu zcela chybí.
NS se vůbec nezabývá důsledky svých navrhovaných opatření. Není vypracována žádná dopadová studie a zcela se bagatelizují finanční náklady, které se omezují pouze na vypracování jakýchsi rešerší (2.5 mil. Kč).

Máme tím rozumět, že někdo vůbec dostane zaplaceno za podobnou práci jako je předkládaný manipulativní dokument, který už ze svého názvu v podstatě staví myslivost a rybářství na roveň pytláctví a jiných nelegálních aktivit?

Vladan Vrba
člen představenstva LEX

Jednání WFSA v Bruselu (Olovo)

Dne 25.11.2019 se v Bruselu konal pracovní workshop členských organizací Světového fóra střeleckých aktivit (WFSA), kterého se zúčastnili členové představenstva LEX David Karásek – autor „Analýzy LEX z.s. ke zprávě ECHA - doporučení k úplnému zákazu olověného střeliva“ a Vladan Vrba – autor „Analýzy k Národní strategii řešení nelegálního zabíjení a otrav“.



Tématem jednání byla mezinárodní koordinace postupu při řešení problému s omezováním olověného střeliva. Následně proběhla bilaterální jednání zástupců LEX se zástupci těchto organizací: FITASC, FACE, AFEMS a UNARMI.

Mimo jiné jsme se zavázali, že provedeme srovnávací testy olověného a neolověného střeliva a že dohledáme další studie ohledně mechanismu vstřebávání olova v lidském organismu.

Věříme, že koordinovaný postup členských organizací WFSA bude mít zásadní vliv v boji proti omezování olověného střeliva nejen v současné době ale především do budoucna.

Čelákovická patrola VII. ročník, tentokrát pod názvem „Mobilizace“ aneb Spolupráce spolku LEX a Aktivních záloh AČR při pořádání střeleckého závodu

Zveřejněno: 30. listopad 2019 (odkaz)

Už je tomu sedm let, kdy Emil Markup s pár přáteli začal pořádat závody na motivy Lidové obranné střelby pro příslušníky aktivních záloh Armády ČR. Šlo mu hlavně o to, že armádní výcvik ve střelbě, ačkoliv prošel značným pokrokem od „lidově-demokratických“ dob, stále se provozuje spíše ve strnulejší podobě než v akčním a dynamickém duchu.

Proto se kdysi obrátil na LEX z žádostí o pomoc při pořádání takového závodu. LEX v té době již provozoval velice úspěšnou a populární disciplínu Lidová obranná střelba, kde si každý může vyzkoušet zacházení a střelbu ze své zbraně v podmínkách reálnějších, než je klasické statické střílení na střelnici z jednoho místa. V tomto případě ještě bylo nutné upravit pravidla pro tuto soutěž na potřeby armády, která se nezabývá pouze obrannou střelbou jednotlivce, ale širokou škálou úkolů. které musí moderní voják plnit. Výsledkem byl první ročník soutěže nazvané Čelákovická patrola, který se konal kde jinde než na známé střelnici v Čelákovicích u Prahy za podpory místního střeleckého klubu a zejména pak Pavla Dadáka (reportáž z 5. ročníku si můžete přečíst v článku: Čelákovická patrola).

Letošní, již v pořadí sedmý, ročník se uskutečnil opět v Čelákovicích v sobotu 23. listopadu. Za oněch sedm let se rozrostl do poměrně velkého podniku se zajímavými střeleckými situacemi s účastí střelců Aktivních záloh z celé republiky. Sobotní závod měl pro závodníky připraveno celkem šest velice zajímavých střeleckých situací s použitím neméně zajímavých zbraní, se kterými se člověk často nesetká.

První situaci nazvanou Nepřítel v budově řešil závodník brokovnicí a protivníky mu byly kovové padací terče poppery. Situace byla pro střelce postavena dosti nepřehledně a z pohledu diváka byly vidět rozdíly mezi těmi, kteří o taktické střelbě něco vědí a ostatními. Zkušení střelci řešili zadání hlavně s důrazem na taktiku než na čas. Hlavní zbraní při řešení takových situací je mozek a správné vyhodnocení terčů a postupu. Pár střelců zkusilo řešit úlohu ála Rambo-style, ale sami posléze pochopili, že jejich reálná životnost v boji by byla malá.

Druhá situace nazvaná Trnitá cesta ke svobodě spočívala ve střelbě z klasické svazarmovské malorážkové pistole Pavlíček na 3D terč postavy (tzv. taktický Ted) a následně střelby z „ukořistěné“ ČZ 50 na zbylé terče věznitelů. Ačkoliv to byla klasická LOSí „kropička“ při pohledu na pistoli Pavlíček jsem si vzpomněl za svá dětská léta ve Svazarmu a ačkoliv se mi po té době rozhodně nestýská, střelba z Pavlíčka mi udělala vyloženě radost.

Třetí situace se jmenovala Masakr v parfumerii. Opět jedna z klasických situací na čištění místností, ovšem okořeněná tím, že první skupina útočníků se likvidovala naráz, a to ručním granátem v podobě petardy. Po vyčištění vchodu „granátem“ závodník použil náš starý známý samopal vzor 58.

Ve čtvrté situaci nazvané Friendly fire řešil závodník vleže různě vzdálené terče útočníků dobývajících hájený perimetr. Použitou zbraní byl v tomto případě kulomet UK vz. 59. Opět lahůdka, se kterou se člověk běžně na střelnici nesetká. Situace byla zajímavá, jen jsem se trošičku zarazil nad názvem. Termín friendly fire totiž označuje situaci, kdy na vás nedopatřením střílí vaši vlastní spojenci. V takovém případě je ovšem ironické takovou fire považovat za friendly…

Pátá situace se jmenovala Copak to šustí ve křoví. Závodník po signálu natáhl závěr pistole vz. 82 se zásobníkem ve zbrani, doběhl ke krytu, kde řešil 3 fototerče. Finta byla v tom, že fototerčů bylo ve skutečnosti šest (3 terče 3 rukojmí) a na fotkách se přehazovaly symboly zbraní a neterčů, takže každý závodník měl terče a neterče jinde (počet byl zachován).

K této situaci mělo mnoho závodníků nelichotivé komentáře. Tedy ne k situaci samotné, ale k přidělené erární pistoli vz. 82, se kterou naši udatní soudruzi hájili hráz socialismu. Tato pistole se neukázala jako vhodná k obraně vlasti a v této soutěži bohužel své neduhy opět prokázala. Každému závodníkovi během střelby alespoň jednou spadl kohout do přední polohy a se spolehlivostí nabíjecího cyklu to bylo také dosti loterijní. Ovšem líbilo se mi vysvětlení pořadatele - tuhle pistoli jsem vám sem dal proto, abyste si vážili toho, co máte dneska…

Poslední, šestá, situace se jmenovala Pancéře útočí. Střelbu zde předpokládal každý, ovšem střelbu ze skutečné PRG (byť s cvičnou vložnou hlavní) nikdo. Závodník byl před střelbou seznámen se zacházením s RPG. Poté si ji připravil ke cvičné střelbě. Po signálu vyřešil přijíždějící tank, RPG odložil a vyskakující posádku řešil pistolí.

Na závodě byly pěkné nejen připravené situace a předvedené zbraně, ale i perfektní organizace závodu a skvělá kuchyně. Za to patří Emilovi Markupovi a partnerům veliké uznání. Jako prezident LEX jsem poctěn, že se na podobné akci můžeme účastnit a přiložit své ruce a zkušenosti ke zdárnému dílu.

Tomáš Trávníček
prezident LEX

Komparační test olověného a neolověného střeliva

Zveřejněno: 18. prosinec 2019 (odkaz)

Vážení čtenáři,
LEX z.s. ve spolupráci s NAOOSP, Zbrojnice.com a Reloader.cz zpracoval (mimo jiné pro potřeby Call for comments and evidence ECHA) srovnávací test olověného a neolověného střeliva. Zde si můžete přečíst naše zjištění.

Tento test je součástí připomínek, které jsme jménem LEX z.s. podali agentuře ECHA. Připomínky, které přímo nesouvisí se střeleckým testem, jsou uveřejněny v dalších článcích. Nicméně je třeba je chápat jako celek. LEX z.s. a jeho níže zmínění partneři se zabývali vybranými oblastmi (konkrétně vlivem olova na životní prostředí a na zdraví lidí a efektivitou a bezpečností alternativního střeliva). Ostatní oblasti zpracovávaly zahraniční partnerské organizace.

V úvodu je třeba velmi poděkovat několika organizacím a osobám, které nám pomohly s realizací.

Pavel Cink – člen výboru NAOOSP a majitel Reloader.cz a toho času 4 střelec na světě v kategorii Rim Fire Heavy Varmint (WRABF World Championships 2019) – nám velmi pomohl s fyzickou realizací srovnávacího testu. Zajistil dodání většina nestandardního střeliva a zároveň většinu použitých zbraní, dále poskytl k některým střeleckým položkám střelnici Malý Újezd u Mělníka a především se ujal střelby všech položek, kde hrála kritickou roli vysoká přesnost (4.5, .22LR, .308Win).

Tomáš Vaněk – předseda NAOOSP – nám velmi pomohl v rešeršní části, když nám vybral a připravil relevantní zdroje vztahující se k vlivům olova a jeho alternativ na životní prostředí a zdraví člověka.

Tomáš Gawron – autor a majitel Zbrojnice.com – stál u zrodu myšlenky střeleckého testu a velmi pomohl při definování cílů a použitých metod.

Zdeněk Kutílek – zajistil odlití střel 9mm Luger ze zinku.

Nemenší dík patří střelcům dalších střeleckých položek: **Erikovi Hanušovi** (9mm Luger) a **Tomášovi Trávníčkovi** (.357Mag) současnému prezidentovi LEX z.s.

Poznámka: Článek obsahuje vybrané fotografie. Veškeré fotografie ve vysokém rozlišení jsou v zip souboru na webových stránkách www.gunlex.cz

Tento článek má svou anglickou verzi zde: Comparative test of lead and nonlead ammunition

Srovnávací testy olověného a neolověného střeliva

autoři: David KARÁSEK, Pavel CINK, Erik HANUŠ, Tomáš TRÁVNÍČEK
publikováno: 16. 12. 2019

Abstrakt

Provedli jsme srovnávací testy olověného a bezolovnatého střeliva. K testování jsme použili střelivo nejběžnějších ráží a podmínky testů jsme nastavili tak, aby byly stejné nebo co možná nejbližší okolnostem, při kterých se takové střelivo v praxi používá. Při testech jsme se zaměřili na srovnání přesnosti, ceny, a v některých případech také na riziko odrazů. Přesnost většiny bezolovnatého střeliva je zřejmě dostačující pro běžné účely, ale nikoli pro použití ve sportovních disciplínách zaměřených na přesnost. V úvahu přicházejí také ekonomické otázky, jelikož střely z měděných slitin, které se ukázaly nejpřesnější, jsou také nejvíce nákladné. U těchto střel se navíc projevil silný sklon k odrazům a dalším negativním efektům

1. Úvod

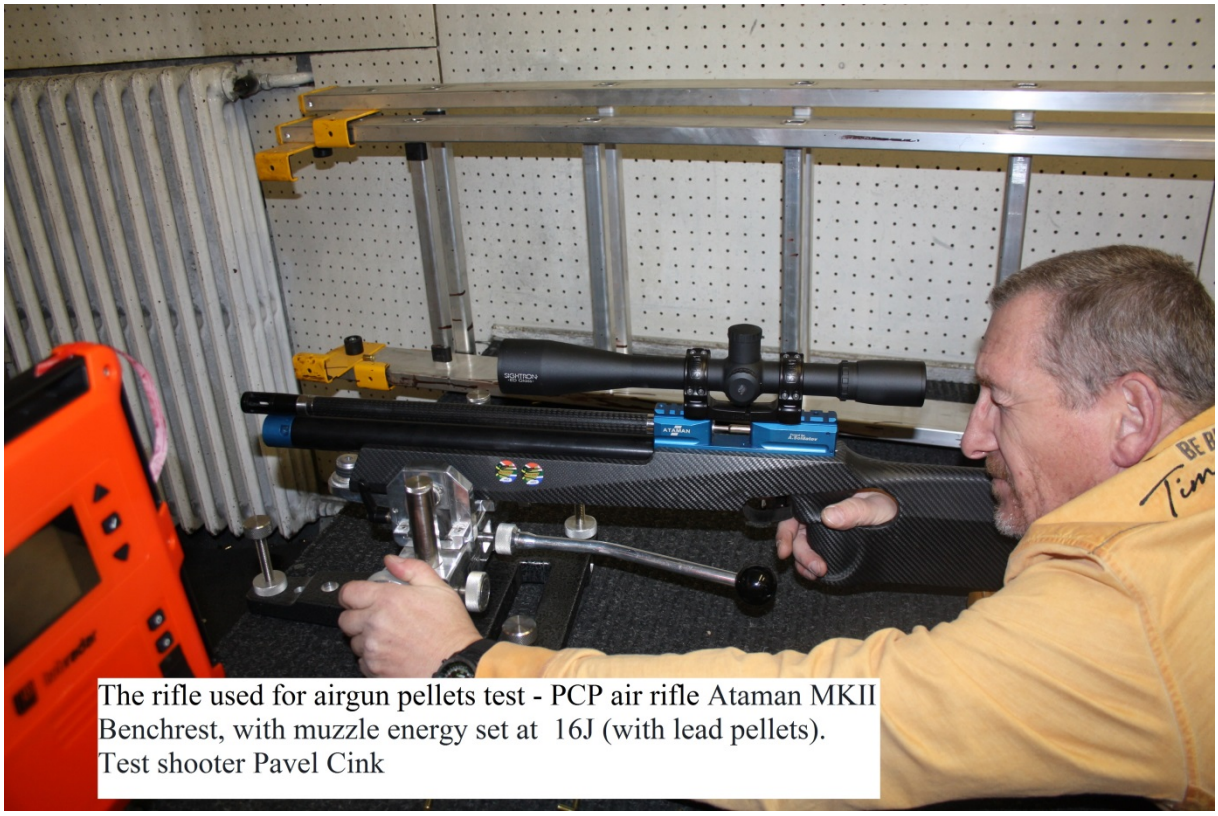
Bezolovnaté střelivo je dostupné v mnoha rážích. Jeho kvalita a bezpečnost je však sporná. Proto jsme provedli srovnávací testy. Jelikož nás zajímaly zejména praktické aspekty, vybrali jsme pro každý účel nejběžnější používanou ráži, odpovídající běžně používané zbraně, a vzdálenosti jsme zvolili takové, které jsou u daných účelů obvyklé.

2. Diabolky

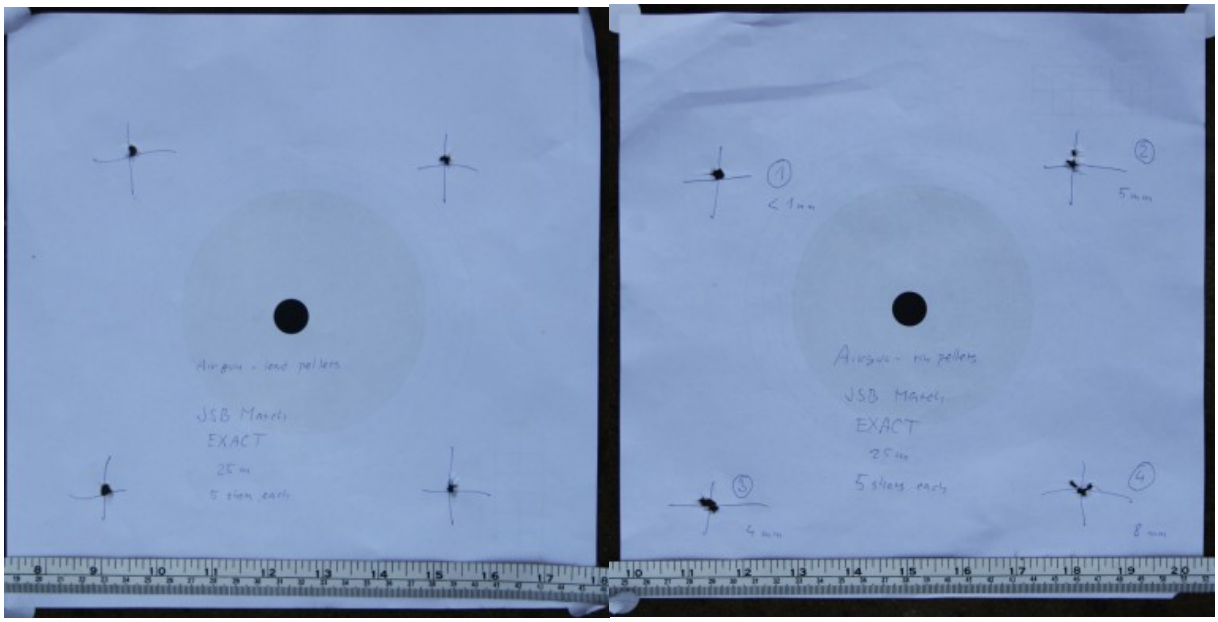
K testování jsme použili cínové diabolky EXACT ráže 4,5 mm, vážící 0,440 g, od českého výrobce JSB. Pro srovnání jsme použili olověné diabolky EXACT o hmotnosti 0,547 g od stejného výrobce. Abychom minimalizovali jiné vlivy na přesnost, požádali jsme světového střelce Pavla Cinka (4. místo v mistrovství světa v disciplíně Rimfire Heavy Varmint), aby test odstřílel se svou zbraní PCP rifle Ataman MKII Benchrest, s úsťovou energií 16 J (při použití olověných diabolek), se stoupáním drážek 16.5 palce (jedna otáčka střely na 419 mm hlavně), založenou v benchrestovém stojanu. Test proběhl na kryté střelnici na vzdálenost 25 metrů. Pro každý typ střeliva jsme vystřelili čtyři skupiny po pěti ranách.

Střelivo	Položka 1	Položka 2	Položka 3	Položka 4	Průměrný rozptyl
Cínové	< 1 mm	5 mm	4 mm	8 mm	4,25 mm
Olověné	< 1 mm	< 1 mm	< 1 mm	< 1 mm	< 1 mm

Rozptyl jsme měřili jako vzdálenost středů dvou vzájemně nejvíce vzdálených zásahů. Podle střelce je takovýto rozptyl dostačující pro rekreační střelby, ale ne pro sportovní střelbu.



The rifle used for airgun pellets test - PCP air rifle Ataman MKII Benchrest, with muzzle energy set at 16J (with lead pellets). Test shooter Pavel Cink



3. Malorážkové střelivo

Pro testování jsme použili střelivo COPPER-22 od amerického výrobce CCI se střelou vyrobenou lisováním z plastu a měděného prášku, vážící ing 1,05 g. (jediné bezolovnaté malorážkové střelivo na trhu – výrobce již ukončil výrobu, ale stále ještě je na trhu dostupné). Pro srovnání jsme použili středně kvalitní terčové střelivo Lapua Midas + s olověnou střelou vážící 2,59 g. Výše uvedený střelec odstřílel test upravenou malorážkou Calfee Turbo se stoupáním drážek 16,5 palce (jedna otáčka střely na 419 mm hlavně), založenou v benchrestovém stojanu. Test proběhl na kryté střelnici na vzdálenost 50 metrů. Pro každý typ střeliva jsme vystřelili pět skupin po pěti ranách.

Střelivo	Položka 1	Položka 2	Položka 3	Položka 4	Položka 5	Průměrný rozptyl
Měď / polymer	13 mm	29 mm	39 mm	34 mm	40 mm	31 mm
Olovo	6 mm	7 mm	5 mm	7 mm	10 mm	7 mm

Rozptyl jsme měřili mezi středy dvou od sebe nejvíce vzdálených zásahů. Podle střelce je tato přesnost nedostačující nejen pro sportovní střelbu, ale (vezmeme-li v úvahu dodatečný rozptyl způsobený průměrným střelcem a zbraní) i pro rekreační střelbu či lov drobné zvěře.
U střeliva COPPER-22 jsme také zjistili několik vedlejších problémů. Při střelbě zřetelně zapáchalo po spáleném plastu. Lze tedy uvažovat o riziku zdravotních problémů, nicméně v rámci této studie pouze obecně, neboť se nám nepodařilo dohledat, jaký plast střela obsahuje.
Střední bod zásahu byl u tohoto střeliva asi 7 cm nad středním bodem zásahu pro olověné střelivo, to lze však jednoduše napravit seřízením mířidel.

Výstřel je také znatelně hlasitější, což ukazuje na zvýšený tlak plynů.

Střelivo COPPER-22 se také obtížně nabíjí do komory při ručním nabíjení a byžaduje dotlačení závěrem. Příčinou může být tvar střely, její materiál, nebo obojí.







4. Puškové střelivo

K testování jsme použili čtyři běžně dostupné druhy bezolovnatého střeliva, které jsme porovnali se sportovním střelivem s olověnou celoplášťovou střelou. Pro test jsme vybrali ráži 308 Winchester, coby nejběžnější lovecké a sportovní střelivo. Testované střelivo bylo:

- Hornady Superformance International (monolitická tombaková střela s plastovou špičkou)
- Hornady Custom International (monolitická tombaková střela s nekrytou expanzní dutinou)
- Sellier&Bellot XRG (monolitická tombaková střela s hliníkovou špičkou)
- Sellier&Bellot TXRG (monolitická tombaková střela s plastovou špičkou)
- Sako Racehead HPBT (olověná celoplášťová střela) (porovnávací)

4.1. Přesnost

Výše uvedený střelec použil pušku Accuracy International AX s 20-palcovou (508 mm) hlavní se stoupáním drážek 10 palců (jedna otáčka střely na 254 mm hlavně) s dvojnožkou. Cíl byl postaven ve vzdálenosti 100 m na venkovní střelnici za bezvětří. Od každého typu střeliva jsme vystřelili dvě skupiny po pěti ranách. Měřili jsme také rychlost střely pomocí radarových hradel Labradar.

S&B TXRG	Rozptyl (mm)	V_1 (m/s)	V_2 (m/s)	V_3 (m/s)	V_4 (m/s)	V_5 (m/s)	V_{avg} (m/s)
Položka 1	35	810	817	816	814	815	814,4
Položka 2	32	815	812	810	814	817	813,2

S&B XRG	Rozptyl (mm)	V_1 (m/s)	V_2 (m/s)	V_3 (m/s)	V_4 (m/s)	V_5 (m/s)	V_{avg} (m/s)
Položka 1	65	778	780	779	783	783	780,6
Položka 2	78	779	781	781	778	783	780,4

Hornady Custom	Rozptyl (mm)	V_1 (m/s)	V_2 (m/s)	V_3 (m/s)	V_4 (m/s)	V_5 (m/s)	V_{avg} (m/s)
Položka 1	32	788	787	782	776	784	783,4
Položka 2	23	783	786	777	782	787	783,0

Hornady Superformance	Rozptyl (mm)	V_1 (m/s)	V_2 (m/s)	V_3 (m/s)	V_4 (m/s)	V_5 (m/s)	V_{avg} (m/s)
Položka 1	50	815	815	818	815	818	816,2
Položka 2	42	816	815	818	817	816	816,4

SAKO Racehead HPBT	Rozptyl (mm)	V_1 (m/s)	V_2 (m/s)	V_3 (m/s)	V_4 (m/s)	V_5 (m/s)	V_{avg} (m/s)
Položka 1	16	804	805	803	803	805	804,0
Položka 2	18	805	803	804	805	803	804,0

Podle střelce je takováto přesnost dostačující pro lovecké účely a pro disciplíny sportovní střelby, kde přesnost není kritická (např. dynamická puška nebo střelba na kovové siluety). Pro jakékoli střelecké disciplíny založené na přesnosti je nevyhovující.



4.2. Odrazy

Další testovanou vlastností střeliva byla schopnost se při nárazu na tvrdou překážku odrážet či vytvářet nebezpečné střepiny. Pro tento účel jsme ve vzdálenosti 50 m postavili ocelový terč, otočený kolem svislé osy pod úhlem 45°, Zhruba 1 m od terče ve směru předpokládaného odrazu jsme postavili papírovou zástěnu 2 m vysokou a 4 m dlouhou. Pro každý typ střeliva jsme vystřelili skupinu po pěti ranách, přičemž mezi skupinami jsme papír vyměnili.

Z perforace papírové zástěny (viz přiložené fotografie) usuzujeme, že se monolitické střely odrážely bu´d celé, nebo v podobě několika velkých střepin. Za nejpravděpodobnější považujeme mechanismus, kdy se přední část (nařízntá kvůli deformaci) roztříští a rozpadne, zatímco zadní kompaktní část se odrazí jako celek. Střela s olověným jádrem se rozbila na několik velkých střepin (ovšem stále menších než střepiny z monolitických střel). Podotýkáme, že jsme pro test použili celoplášťovou střelu; lze předpokládat, že lovecká poloplášťová střela by při nárazu na tvrdou překážku fragmentovala výrazně více.

Lze tedy předpokládat, že riziko nebezpečných odrazů je u monolitických střel výrazně vyšší než u střel s olověným jádrem.

Zajímavým zjištěním bylo, že v horizontální rovině se bezolovnaté střely neodrážely ve směru střelby, ale odchylovaly se v úhlu cca 40° nahoru a dolů. Domníváme se, že to může být způsobeno dynamikou deformace přední části střely, nebo rotací střely, nebo obojím. V případě dopadu na plochu otočenou podle vodorovné osy, například val střelnice nebo svah za zvěří, by se střepiny a monolitické střely mohly výrazně odchýlit do stran, což může být nebezpečné zejména při lovu ve skupině. Olověné střelivo fragmentovalo v obdobně širokém úhlu, ale střepiny byly menší a zhruba pravidelně rozprostřené.

Také jsme si všimli, že střelivo S&B XRG při dopadu produkovalo výrazné jiskry, intenzitou zhruba srovnatelné s výšlehem z hlavně. Nelze tedy vyloučit riziko požáru, zejména v obdobích sucha.



5. Střelivo do krátkých zbraní

Pro testování střeliva do krátkých zbraní jsme zvolili nejběžnější pistolovou ráži 9 mm Luger a jednu z běžných revolverových ráží .357 Magnum.

U střeliva 9 mm Luger jsme testovali dva různé typy nábojů. Jelikož jsme nesehnali žádné tovární bezolovnaté střelivo této ráže, vyrobili jsme vlastní se střelou odlitou ze zinku (99,9 %). První várka byla vyrobena tak, aby odpovídala technickým specifikacím továrního střeliva S&B, tj. Střela stejné velikosti (tedy lehčí, 6 g) a stejná dávka prachu (0,25 g), střela tedy byla rychlejší (440 m/s). Na fotografiích terčů jsou označeny jako “fast zinc”. Druhá várka byla vyrobena se zaměřením na stejné balistické parametry jako tovární střelivo S&, tj. množství prachu bylo změněno (0.226 g) tak, aby střela dsahovala stejné rychlosti jako tovární (390 m/s). Na fotografiích terčů jsou označeny jako “normal zinc”. Pro srovnání jsme použili dva typy střeliva: tovární střelivo S&B s olověnou celoplášťovou střelou (8,03 g) a střelivo vyrobené přebíjením s olověnou odlévanou střelou (střela 9,5 g + 0,25 g prachu).

K testování střeliva .357 Magnum jsme použili náboje Magtech First Defense s 6.15 g tombakovou střelou s expanzní dutinou. Jako srovnávací skupinu jsme použili střelivo Magtech .357Mag (.357Q) FMJ FLAT s 8.09 olověnou plášťovanou střelou s plochou špičkou a střelivo domácí výroby s olověnou střelou pro test přesnosti na krátkou vzdálenost a test odrazů, a střelivo S&B .357 Magnum SJHP s olověnou poloplášťovou střelovu s expanzní dutinou o hmotnosti 10.25 g pro test přesnosti na dlouhou vzdálenost.


CZ 75 pistol, used for testing 9 mm Luger ammunition


Revolver Ruger GP 161 used for testing 357 Magnum ammunition

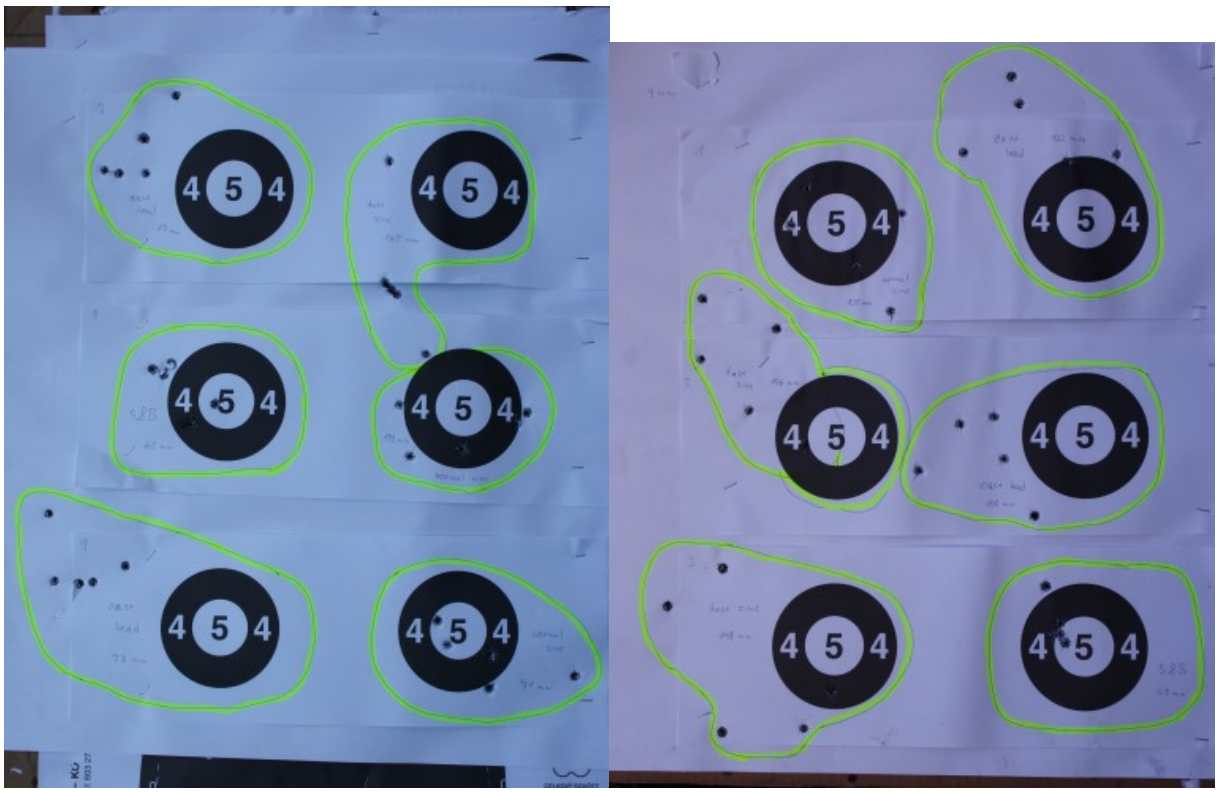
5.1. Přesnost

5.1.1. Přesnost pistolového střeliva

V testu jsme vystřelili pět skupin nábojů “fast zinc” po pěti ranách, čtyři skupiny “normal zinc” po pěti ranách (zbývajících pět nábojů jsme použili pro test odrazů), pět skupin nábojů s olověnou odlévanou střelou po pěti ranách a čtyři skupiny tovarních nábojů S&B po pěti ranách. Terče byly umístěny ve vzdálenosti 50 m na venkovní střelnici za mírného větru. Střelcem byl Erik Hanuš, jeden z nejlepších místních střelců z pistole. Střelecká pozice byla vstoje bez opory.

Střelivo	Rozptyl 1	Rozptyl 2	Rozptyl 3	Rozptyl 4	Rozptyl 5	Průměrný rozptyl
Fast zinc	146 mm	148 mm	107 mm	115 mm	165 mm	136,2
Normal zinc	120 mm	162 mm	71 mm	109 mm	-	115,5
Cast lead	100 mm	122 mm	113 mm	77 mm	87 mm	99,8
S&B lead FMJ	47 mm	69 mm	86 mm	62 mm	-	66,0

Tento test považujeme za neprůkazný. Jelikož všechny odlévané střely, zinkové i olověné, vykazovaly srovnatelné výsledky, zatímco srovnávací tovární a odlévané střelivo vykazovalo výrazně rozdílné výsledky, domníváme se, že nedostatky v technologii odlévání střel ovlivnily výsledek testu více než jejich materiál. Pokud se nám podaří sehnat lepší bezolovnaté střely, budeme test opakovat.



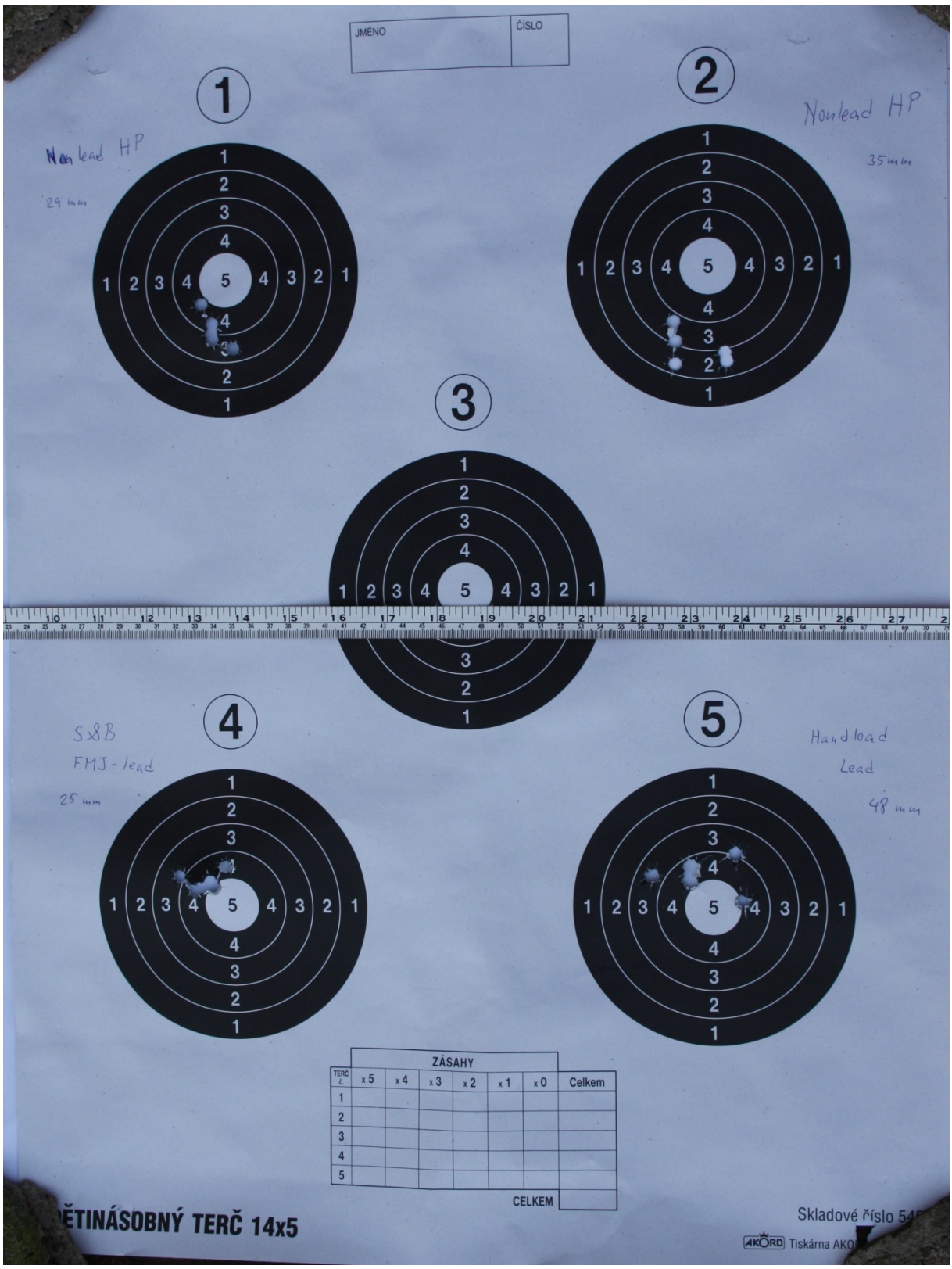
5.1.2. Přesnost revolverového střeliva

Pro testování revolverového střeliva jsme použili revolver Ruger GP - 161 se šestipalcovou (152 mm). Terč jsme postavili na vzdálenost 15 m na venkovní střelnici za bezvětří. Střelcem byl David Karásek, střelec s průměrnou dovedností. Střelecká pozice byla vsedě s oporou. Vystřelili jsme dvě skupiny bezolovnatého střeliva po pěti ranách, jednu skupinu střeliva S&B po pěti ranách a jednu skupinu střeliva s olověnou střelou po pěti ranách. Rozptyl byl ve všech skupinách obdobný. Bezolovnaté střelivo do revolveru s monolitickou střelou tedy považujeme za dostačující pro sportovní střelbu na krátkou vzdálenost.

Pro testování přesnosti na dlouhou vzdálenost jsme použili repliku opakovací pušky Winchester 1873 od Great Gun. Terč jsme postavili do vzdálenosti 50 m na venkovní střelnici do vzdálenosti 50 m. Vystřelili jsme jednu skupinu pěti bezolovnatých střel a jednu skupinu poloplášťových střel s expanzní dutinou po pěti ranách (pro tento test nám již bylo jen pět bezolovnatých nábojů – poměrně obtížně se shánějí). Test provedl Tomáš Trávníček, střelec s nadprůměrnou dovedností.

Střelivo	**Rozptyl**
Monolithic copper alloy hollow point bullet	92 mm
Lead core semi-jacketed hollow point bullet	62 mm

Pokud by tyto výsledky byly konzistentní, znamenalo by to, že bezolovnaté střelivo je ještě dostačující pro sportovní disciplíny jako střelba na kovové siluety, ale nedostačující na terčovou střelbu na delší vzdálenosti. Z pouhých pěti ran to však nelze s jistotou určit. Podrobnější test provedeme, až seženeme více bezolovnatých nábojů.

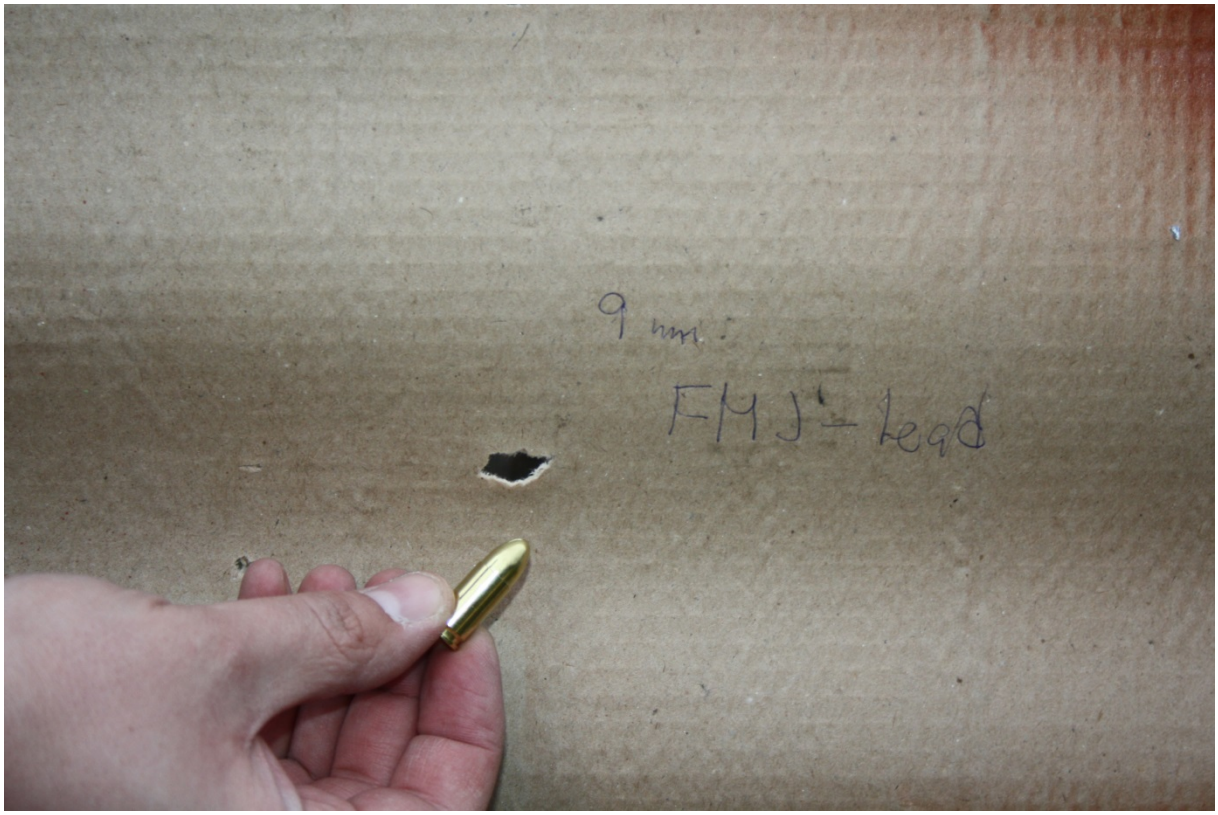

JMÉNO
ČÍSLO
1
Nonlead HP
29 mm
2
Nonlead HP
35 mm
3
4
S&B
FMJ - lead
25 mm
5
Handload
Lead
48 mm
ZÁSAHY
TERČ č.
x 5
x 4
x 3
x 2
x 1
x 0
Celkem
1
2
3
4
5
CELKEM
ĚTINÁSOBNÝ TERČ 14x5
Skladové číslo
AKORD Tiskárna

5.2. Odrazy

Střelivo do krátkých zbraní jsme testovali také z hlediska rizika nebezpečných odrazů, které se při sportovní střelbě mohou přihodit, zejména při střelbě na kovové terče. Pro tento účel jsme postavili do vzdálenosti 5 metrů, natočený v úhlu 45° vůči směru střelby. Zhruba jeden metr od terče ve směru předpokládaného odrazu jsme postavili papírovou zástěnu 4 mtery dlouhou a 2 metry vysokou. Pro každý typ střeliva jsme fotograficky zdokumentovali výsledek prvního výstřelu a celé pětiranné skupiny.

Z perforace papírové zástěny (viz fotodokumentace) usuzujeme, že monolitické střely ráže 357 Magnum se odrážely v podstatě celé, pouze s několika málo drobnými střepinami, pravděpodobně vytvořenými rozpadem deformační zóny v přední části střely.
Celoplášťové střely s olověným jádrem téže ráže se rozpadly na středně velké až malé střepiny (viz fotodokumentace).

Olověné neplášťované střely ráže 357 Magnum se roztříštily na spršku drobných střepin.
Zinkové střely ráže 9 mm Luger fragmentovaly nepravidelně – z perforace papírové zástěny usuzujeme, že z většiny střel se odlomily malé střepiny, ale většina střely zůstala pohromadě.
(Střelivo s olověnou neplášťovanou střelou jsme bohužel v době testů odrazivosti neměli k dispozici, a správce střelnice, kde jsme testovali přesnost, nám testování odrazů zakázal z bezpečnostních důvodů.)



Cena střeliva

Zde uvádíme tabulku cen u střeliva použitého pro tento srovnávací test a článek.

Střelivo	Cena za kus (CZK)
Lead airgun pellets (EXACT JSB)	1.02
Tin airgun pellets (EXACT JSB)	0.945
Lead .22 (Lapua Midas +)	6.50
Copper/polymer .22 (CCI COPPER - 22)	6.30
Copper alloy .308 (Hornady Custom)	61.15
Copper alloy .308 (Hornady Superformance)	77.30
Copper alloy .308 (S&B XRG)	44.00
Copper alloy .308 (S&B TXRG)	45.00
Lead core full metal jacket (SAKO Racehead)	39.00
Copper alloy .357 Magnum (Magtech First Defense)	19.40
Lead core full metal jacket .357 Magnum (Magtech FMJ FLAT)	8.70

Většina lidí, kteří si sami přebíjejí náboje, jsou sportovní střelci v disciplínách, kde není důležitá přesnost, ale používá se velké množství střeliva. Proto používají vystřelené nábojnice, aby ušetřili. Jeden z těchto lidí nám sdělil, že při použití vystřelené nábojnice a koupených ostatních komponentů (střela, prach a zápalka) dokáže vyrobitnáboj za cca 50 % tovární ceny. Při použití vlastních odlévaných střel dokáže náklady stlačit až na 20 % tovární ceny. Při množství vystříleného střeliva je zřejmé, že na tyto střelce by měl zákaz olova značný ekonomický dopad. V tomto ohledu nelze olovo ničím nahradit, jelikož žádný jiný kov nelze v domácích podmínkách roztavit (i pro výrobu zinko vých střel pro testovací účely jsme museli použít průmyslovou indukční pec).

6. Závěr

Z náhražek olova při výrobě střel do ručních zbraní jsou v současné době technologicky nejpokročilejší monolitické střely ze slitin mědi. Tyto alternativy jsou přesností dostačující pro lov a pro služební či obranné účely, ačkoli nejsou tak kvalitní jako střely z olova a jsou dražší. Co se týče jiných účelů či materiálů, bezolovnaté střelivo je buď nedostupné, nebo nevyhovuje kvalitou. Vzhledem k měkkosti a tvárnosti olova jsou střely vyrobené z náhradních materiálů také náchylnější k nebezpečným odrazům. To platí zejména pro střely vyrobené ze slitin mědi, které jsou nejtvrdší z uvažovaných náhradních materiálů, kromě oceli.

LEX z.s.

Poznámka: Článek obsahuje vybrané fotografie. Veškeré fotografie ve vysokém rozlišení jsou v zip souboru na webových stránkách www.gunlex.cz

Vliv zvěřiny ulovené olověným střelivem na lidské zdraví

Zveřejněno: 20. prosinec 2019 (odkaz)

Vážení čtenáři,
přinášíme vám další část připomínek, které jsme zpracovali pro potřeby Call for comments and evidence ECHA k chystanému zákazu olověného střeliva. Tentokrát na téma olovem ulovená zvěřina a vliv na lidské zdraví. Za spolupráci děkujeme NAOOSP.

Tento článek je součástí připomínek, které jsme jménem LEX z.s. podali agentuře ECHA. V předešlém článku jste již mohli vidět výsledky našeho srovávacího testu olověného a neolověného střeliva. LEX z.s. a jeho níže zmínění partneři se zabývali vybranými oblastmi (konkrétně vlivem olova na životní prostředí a na zdraví lidí a efektivitou a bezpečností alternativního střeliva). Ostatní oblasti zpracovávaly zahraniční partnerské organizace.

Tentokrát patří poděkování panu Tomášovi Vaněkovi – předsedovi NAOOSP – který nám velmi pomohl v rešeršní části předvýběrem a přípravou relevantních zdroje vztahující se k vlivům olova a jeho alternativ na životní prostředí a zdraví člověka.

Vliv zvěřiny ulovené olověným střelivem na lidské zdraví

autoři: David KARÁSEK, Tomáš VANĚK
publikováno: 16.12.2019

Abstrakt

Olovo je považováno za látku škodlivou v jakémkoli množství a jeho obsah ve zvěřině je vysoký. Vzhledem ke skuečnosti, že olovo se ve zvěřině nachází v kovové formě, by se však pro výpočet zdravotních rizika v tomto specifickém případu neměly používat standardní výpočetní postupy, protože vstřebatelnost olova v této formě může být mnohem nižší než předpokládaná. Před návrhem jakýchkoli omezení olověného střeliva ze zdravotních důvodů by mělo být ověřeno empirickým výzkumem, kolik olova je ze zvěřiny skutečně vstřebáno do lidského organismu.

Olovo jako látka škodlivá v jakémkoli množství

Zpráva ECHA týkající se olověného střeliva tvrdí, že olovo je látka považovaná za škodlivou v jakémkoli množství, a že zvěřina může představovat riziko pro lidské zdraví. Jako zdroj obou tvrzení uvádí Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA), konkrétně vědecké stanovisko panelu CONTAM v záležitosti olova v potravinách [EFSA 2013]

Panel CONTAM poukazuje a výsledky vědeckého zkoumání prokazuje, že ve třech oblastech lidského zdraví – vývojová neurotoxicita, kardiovaskulární choroby a onemocnění ledvin – u úrovně olova v krvi (blood lead level, BLL) skutečně neexistuje žádný „bezpečný limit“, pod nímž by nebyly pozorovány žádné zdravotní následky. Panel CONTAM tedy doporučil nestanovit žádnou konkrétní hranici bezpečné úrovně olova v krvi či maximální denní dávky olova v potravě, a místo toho použít koncept hraniční dávky (benchmark dose, BMD).

Koncept hraniční dávky je založen na ustanovení hraniční reakce (benchmark reaction, BMR), definované jako nejmenší změna, které je z lékařského hlediska považovaná za významnou. Z hraniční změny se pak vypočítá hraniční dávka, která představuje nejmenší množství dané látky, které je schopné způsobit významné zdravotní následky.

Ohledně olova byla BMR stanovena takto:

- pro vývojovou neurotoxicitu, snížení IQ dítěte o 1 bod
- pro kardiovaskulární choroby, zvýšení krevního tlaku o 1 mm Hg
- pro onemocnění ledvin, zvýšení rizika chronického onemocnění o 10%.

Jelikož mezi těmito následky a úrovní olova v krvi (BLL) existuje příčinná závislost, zvýšení úrovně olova v krvi odpovídající těmto následkům je + 12 µg/l pro vývojovou neurotoxicitu, + 36 µg/l pro kardiovaskulární choroby a + 15 µg/l for onemocnění ledvin. Použitím modelu IEUBK model u dětí a metody Carlisle & Wade metody u dospělých byla hraniční dávka olova v potravě stanovena na 10 µg/den pro dítě vážící 20kg, a 90 µg/den (kardiovaskulární choroby) a 37 µg/den (onemocnění ledvin) u dospělého o hmotnosti 60 kg. Po zvážení vědeckých důkazů předložených panelem CONTAM považujeme tento přístup za správný a přiměřený.

Olovo ve zvěřině

Panel CONTAM dále tvrdí, že lidé konzumující zvěřinu či vnitřnosti zvěře jsou vystaveni vyšší dávce olova, proto nelze vyloučit zdravotní následky.

Tento závěr zpochybňujeme z následujícího důvodu:
Jelikož je hraniční reakce odvozena z úrovně olova v krvi, a hraniční dávka je definována jako denní příjem olova v potravě, je skutečná hraniční dávka proměnlivá v závislosti na tom, kolik olova se z potravy vstřebá do krve skrze zažívací systém. Rovnice Carlisle & Wade na základě empirických měření přepočítává 1 µg denního příjmu olova v potravě na 0,4 µg/l olova v krvi. Domníváme se, že tato rovnice je zhruba správná pro přepočet celkového příjmu olova z potravy, neboť různé poměry vstřebávání se v celkovém výsledku zprůměrují.

Skutečný poměr vstřebaného a vyloučeného olova v potravě ovšem závisí na jeho formě. Poměr vstřebatelnosti se velmi liší pro kovové olovo, anorganické sloučeniny a organické sloučeniny. Při pokusech na zvířatech [Baltrop & Meek, 1975] byly zjištěny tyto poměry:

Forma olova	vstřebatelnost (ve srovnání s octanem olovnatým, $C_4H_6O_4Pb$)
Kovové olovo (částice o rozměrech 180–250µm)	14 %
Chroman olovnatý ($PbCrO_4$)	44 %
Lead octoate ($C_{16}H_{30}O_4Pb$)	62 %
Lead naphtenate ($C_{22}H_{14}O_4Pb$)	64 %
Sulfid olova (PbS)	67 %
Lead tallate	121 %
Uhličitan olovnatý ($PbCO_3$)	164 %

Při laboratorní simulaci trávicího procesu v lidském zažívacím traktu [Quarfort & Holmgren 2012] se také zjistila velmi nízká (< 2%) rozpustnost kovového olova.

Narozdíl od většiny ostatních potravin, které obsahují sloučeniny olova, je olovo ve zvěřině přítomno v podobě kovových fragmentů. Jakkoli mohou být malé, jsou z hlediska biochemie stále velkým kovovým objektem a podle uvedených studií je míra absorpce olova v kovové formě mnohem nižší než průměr. Je tedy chybou používat standardní rovnici Carlisle & Wade rovnici k výpočtu příjmu olova z této konkrétní potraviny, protože přepočtový faktor 0,4 je pravděpodobné správný v průměru, ale pro kovové olovo by měl být mnohem menší. Co se týče modelu IEUBK použitého pro výpočet rizika u dětí, program umožňuje nastavení různých poměrů vstřebatelnosti pro různé potraviny, včetně zvěřiny. Nevíme však, zda panel CONTAM tuto možnost využil, popřípadě jaký poměr nastavil.

Také zkoumání úrovně olova u lovců naznačují, že vstřebatelnost olova ze zvěřiny je velmi nízká. Například studie Fustinoni et al. 2017 a Haldimann et al 2002 nezjistily žádnou souvislost konzumace a úrovně olova v krvi. Iqbal et al. 2009 zjistil zvýšení o 3 µg/l, což zdaleka neodpovídá 35,3 µg/l, které předpovídá rovnice Carlisle & Wade (při konzumaci uvažované panelem CONTAM, tj. 200 g zvěřiny za týden).

Závěr

Z hlediska obsahu olova a jeho vlivu na lidské zdraví představuje zvěřina vysoce specifickou potravinu. Olovo v ní obsažené je v kovové formě, jejíž vstřebatelnost je zřejmě mnohem nižší než u sloučenin, což může zapříčinit značný rozdíl mezi vypočítanou a skutečnou hraniční dávkou denního příjmu olova. V tomto směru je třeba podniknout další výzkum, zejména pokud se kvůli obavám ze zdravotních vlivů zvěřiny uvažuje o přijímání závazných předpisů.

Zdroje:

- EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (CONTAM): Scientific Opinion on Lead in Food, 2013
- D. Baltrop & F. Meek: Absorption of different lead compounds. Postgraduate Medical Journal (November 1975) 51, 805-809.
- Ulf Quarfort & Christer Holmgren, Lead in game meat - bioaccessibility of lead metal fragments, 2012
- Silvia Fustinoni, Sabrina Sucato, Dario Consonni, Pier Mannuccio Mannucci, Angelo Moretto: Blood lead levels following consumption of game meat in Italy. 2017
- Max Haldimann, Andreas Baumgartner, Bernhard Zimmerli: Intake of lead from game meat – a risk to consumers' health? 2002
- Shahed Iqbal, Wendy Blumenthal, Chinaro Kennedy, Fuyuen Y.Yip, Stephen Pickard, W. Dana Flanders, Kelly Loringer, Kirby Kruger, Kathleen L. Caldwell, Mary Jean Brown: Hunting with lead: Association between blood lead levels and wild game consumption. 2009

Vlivy olověného a bezolovnatého střeliva na životní prostředí

Vážení čtenáři,
přinášíme vám další část připomínek, které jsme zpracovali pro potřeby Call for comments and evidence ECHA k chystanému zákazu olověného střeliva. Tentokrát na téma Vliv olověného a bezolovnatého střeliva na životní prostředí. Za spolupráci děkujeme NAOOSP.

Tento článek je součástí připomínek, které jsme jménem LEX z.s. podali agentuře ECHA. LEX z.s. a jeho níže zmínění partneři se zabývali vybranými oblastmi (konkrétně vlivem olova na životní prostředí a na zdraví lidí a efektivitou a bezpečností alternativního střeliva). Ostatní oblasti zpracovávaly zahraniční partnerské organizace.

Tentokrát patří poděkování panu Tomášovi Vaněkovi – předsedovi NAOOSP – který nám velmi pomohl v rešeršní části předvýběrem a přípravou relevantních zdroje vztahující se k vlivům olova a jeho alternativ na životní prostředí a zdraví člověka.

Tento článek má svou anglickou verzi zde: Environmental issues with lead and nonlead ammunition

Vlivy olověného a bezolovnatého střeliva na životní prostředí

autoři: David KARÁSEK, Tomáš VANĚK
publikováno: 16.12.2019

1. Vnitřní střelnice

Vnitřní střelnice nepředstavují riziko pro životní prostředí, protože je v nich neškeré olovo zachycováno a recyklováno.

2. Venkovní kulové střelnice

Venkovní kulové střelnice jsou obvykle součástí přirozeného či upraveného terénu, kde jsou střely zachycovány v hliněném valu.

Studie provedená na střelnici v České republice [Ash et al. 2013] ukazuje, že důležitým faktorem je kyselost či zásaditost půdy. Studie zjistila, že po 40 letech používání střelnice olovo neproniklo do zásadité půdy hlouběji než 30 cm. To znamená, že i na střelnicích postavených na kyselé půdě je možné zabránit úniku olova do půdy poměrně tenkou vrstvou zásadité zeminy. Po skončení provozu střelnice lze tuto ochrannou vrstvu vytěžit a recyklovat, což může být vzhledem k ceně olova a jeho koncentraci v ochranné vrstvě i ekonomicky ziskové.

3. Brokové střelnice

Brokové střelnice jsou obvykle otevřené prostory, kde broky dopadají na zem. Domníváme se, že na brokových střelnicích je olovo stejně pasivní jako na kulových. Mezi brokovou a kulovou střelnicí jsou dva zásadní rozdíly.

Za prvé, střely z kulových zbraní pronikají do zeminy valu, zatímco broky zůstávají ležet na povrchu. Domníváme se tedy, že skutečná penetrace půdy bude ještě nižší.

Za druhé, zatímco kulové střelnice obvykle slouží pouze jako střelnice, brokové střelnice mohou být využívány jako zemědělská půda, např. pole či pastviny. Zpráva ECHA v tomto směru

poukazuje na studii [Rice et al. 1987], která zkoumala případy otravy dobytka krmeného řezankou z louky používané jako broková střelnice.

My poukazujeme, že tato studie také potvrdila závěry předchozí jiné studie [Bjorn et al. 1982], podle které toto riziko silně závisí na způsobu zemědělského využití. Obě studie zjistily, že otravy dobytka způsobovala pouze řezanka, zatímco krmení dobytka senem sklizeným na tomto pozemku v předchozích letech zdravotní potíže nezpůsobilo. Studie spekulují, že stroj používaný na výrobu řezanky mohl při nasávání směsi nabrat také broky ležící na zemi, což se při sklizni sena nestává.

Další studie [Johnsen & Aaneby 2007] hodnotila riziko pro dobytek pasoucí se na střelnici. Studie dospěla k závěru, že střelnici lze bezpečně používat jako pastvinu.

Předpokládáme tedy, že těmto rizikům lze bezpečně předejít správným zemědělským využíváním pozemků střelnice. To by neměl být problém, jelikož se jedná o relativně malou plochu.
Jelikož nejběžnější náhradou olověných broků jsou ocelové broky, a u sportovní střelby je to jediná náhrada, která ekonomicky přichází v úvahu, musíme poukázat na další závažný problém. Studie [Hurley 2004] zjistila, že ačkoli je olovo v půdě samo o sobě prakticky pasivní, jeho rozpustnost a penetrace se zvyšuje v přítomnosti oxidů železa. Zákaz olověných broků by sportovní střelce přinutil přejít na ocelové broky. Rez z těchto broků by mohla mobilizovat olovo v brocích používaných v předchozích letech a způsobit ekologické problémy i tam, kde předtím nebyly.

4. Olověné broky a jejich náhražky při lovu

U náhražek olověného střeliva máme obavy ohledně jejich bezpečnosti, jak z pohledu balistiky, tak i z pohledu jedovatosti.

Ohledně balistické bezpečnosti poukazujeme na naše testování bezolovnatých střel na odrazy. Jelikož je rychlost broku srovnatelná s rychlostí střely z pistole, lze předpokládat, že se bude chovat podobně také při nárazu na překážku. Při našich testech se olověné neplášťované střely do revolveru při nárazu prakticky rozpadly, zatímco monolitické střely ze slitin mědi se odrážely téměř celé.

Střely vyrobené z alternativních materiálů jsou také často označovány jako „netoxické“. V tomto bychom byli raději opatrní. Toxicita mědi a zinku v životním prostředí je již prokázána [Fäth et al. 2018]. U wolframu je podezření na rakovinotvorné vlivy [Zoroddu et al. 2018]. Také bismut může být jedovatý [Skaug et al. 2018]. Jediná bezpečná alternativa (z pohledu toxicity) je ocel, což by mohlo problém řešit, nebýt jedné věci. Podle studie [COWI 2004] mnoho majitelů lesů zakazuje používání ocelových broků, protože pronikají do kmenů stromů, kde pak poškozují dřevo rzí a při zpracování ničí nástroje. Lovci jsou tak nuceni přejít na jiné náhrady, které jsou potenciálně toxické. Proto doporučujeme tuto problematiku k dalšímu výzkumu.

Zdroje:

- C. Ash, V. Tejnecký, O. Šebek, K. Němeček, L. Žahourová-Dubová, S. Bakardjieva, P. Drahota, O. Drábek: Fractionation and distribution of risk elements in soil profiles at a Czech shooting range. 2013
- D. A. Rice, M. F. McLoughlin, W. J. Blanchflower and T. R. Thompson: Chronic Lead Poisoning in Steers Eating Silage Contaminated with Lead Shot - Diagnostic Criteria. 1897

- Bjorn H, Gyrd-Hansen N, Kraul I: Birdshooting, lead pellets, and grazing cattle. 1982
- Ida Vaa Johnsen, Jorunn Aaneby: Soil intake in ruminants grazing on heavy-metal contaminated shooting ranges. 2007
- Peter J. Hurley: The Structure, Redox Corrosion and Protection of Commercial Lead-Antimony Shot. 2004
- Julian Fäth, Mona Feiner, Sebastian Beggel, Jürgen Geist, and Axel Göttlein: Leaching behavior and ecotoxicological effects of different game shot materials in freshwater. 2018
- Maria A. Zoroddu, Serenella Medici, Massimiliano Peana, Valeria M. Nurchi, Joanna I. Lachowicz, Freda Laulicht-Glick and Max Costa: Tungsten or Wolfram: Friend or Foe? 2018
- Vidar Skauga, Einar Eilertsena, Asbjørn Skogstada, Finn E.S. Levyb, Balázs Berlingera,Yngvar Thomassena, Dag G. Ellingsena: Kinetics and tissue distribution of bismuth, tin and lead after implantation of miniature shotgun alloy pellets in rats. 2018
- *European Commission Enterprise Directorate-General: Advantages and drawbacks of restricting the marketing and use of lead in ammunition, fishing sinkers and candle wicks: Final Report. 2004 (COWI)*

Partneři

Nový propagační partner: eshop Radia Dixie bude přidávat leták LEX do každého balíčku! Děkujeme!





Partneři LEX, poskytující výhody našim členům



Portum

Nejen to, co má gentleman po kapsách…
Luxusní doplňky z přírodních materiálů pro každodenní použití.
Partnerský eshop LEXu - veškeré propagační předměty sdružení.

Výhody pro členy LEX:

- **5%** sleva na veškerý sortiment eshopu (mimo propagačních předmětů LEX), slevový kód: "GUNLEX"

https://www.portum.cz/



Alfa - Proj Brno

Firemní značková prodejna ALFA-PROJ a VO zastoupení Sellier & Bellot

Výhody pro členy LEX:

- **10 %** při koupi zbraně z produkce ALFA
- **5 %** při koupi zbraně jakékoliv jiného výrobce
- **10 %** při koupi příslušenství GLOCK
- **8 %** při koupi nábojů Sellier & Bellot

http://www.alfa-proj.cz/



WICO B.G.M, a.s. Děčín

Vyrábíme zbraňové skříně s různou odolností dle certifikací

Výhody pro členy LEX:
5 % pro členy sdružení LEX sleva na veškeré výrobky

http://www.wico.cz/

Justra Trezory

Český výrobce zbraňových trezorů, zbraňových skříní, archivních trezorů a skříní.

Výhody pro členy LEX:
10 - 15% sleva na veškerý sortiment eshopu (po registraci)

https://justratrezory.cz/

Kooperativa

Pojišťovna, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění pro občany, drobné firmy i velké podniky. Pojištění právní ochrany při NO a KN.

Výhody pro členy LEX:

- **25%** na pojištění právní ochrany (včetně NO a KN)
- **25%** na pojištění majetku a odpovědnosti občanů

https://www.koop.cz/

Shield Tech, s.r.o.

Moderní ochranná taktická výstroj. Výrobce značky **SHARK**.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši 10%

http://www.shieldtech.cz/

Armed

Největší internetový armyshop v ČR. V našem sortimentu naleznete kvalitní army a outdoor vybavení.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši 5% na vše (včetně zbraní, střeliva a balistických ochran)

https://www.armed.cz/

Prague Armory

Moderní střelnice přímo v Praze. Tunel 27m, 3 prostorné střelecké stavy, zbraně a střelivo do 7000J výkonu.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **10%** na pronájem střeleckého stavu.

http://praguearmory.cz/

Gunsport Timpo

Prodejna a krytá střelnice v Olomouci, 5 střeleckých stavů o délce 18m.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši 20% na jednorázový vstup a 10% na permanentku.

http://www.gunsport.cz/

Lero Střelnice

Praha a Příbram - střelnice, obchody, puškařství, komplexní služby, kompletní servis.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **10%** na využití střeleckého stanoviště, nevztahuje se na permanentky.

https://www.strelnicelero.cz/

Maxrounds

Výrobce a úpravce zbraní a doplňků.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **5%**

http://maxrounds.com/



Mgr. Miloslav Jančík

Výhody pro členy LEX:
20% slevu na veškeré právní služby, které jsou náplní podnikatelské činnosti poskytovatele, uvedené mj. na webové stránce http://www.advokati-zlin.cz/index.php

Cenami pro tento účel se rozumí ceny dle advokátního tarifu.

http://www.advokati-zlin.cz/



JUDr. Petr Wildt

Výhody pro členy LEX:
20% slevu na veškeré právní služby, které jsou náplní podnikatelské činnosti poskytovatele uvedené mj. na webové stránce http://www.jurist.cz

http://www.jurist.cz/



Mgr. Jan Poláček, advokát
Výhody pro členy LEX:
20% sleva na veškeré právní služby, uvedené mj. na www.akptp.cz . Sleva bude poskytnuta z každého dohodnutého typu účtování (advokátní tarif, hodinová sazba, podíl na výsledku) pro daný typ případu.

http://www.janpolacek.cz/



JUDr. Jaroslav Jenerál, advokát
Výhody pro členy LEX:
20% sleva na veškeré právní služby, poskytované advokátem. Cenami se rozumí ceny dle advokátního tarifu.

http://jeneral-mojzis.cz/

Jan Pávek

Moderní taktická výstroj ze špičkových materiálů a ve velmi kvalitním provedení.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **10%**

http://www.jptt.cz/

Design Tech

Výrobce pouzder na krátké zbraně, servis zbraní a poradenská činnost.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **5%**

http://www.designtechsro.cz/

NANOPROTECH

Nejen Vaše zbraně si zaslouží nanotechnologii. Vyzkoušejte naši ochranu i na textilní či koženou výstroj a elektronickou výbavu.

Výhody pro členy LEX:
15% sleva na veškerý sortiment. Slevový kód NANOLEX2019.

https://eshop.inproducts.cz/

Triangles International Trading

Výroba a prodej uniforem a vybavení pro bezpečnostní agentury, obecní a městské policie, hasiče apod. Vzorkovna a e-shop.

Výhody pro členy LEX:

- 5% sleva na výrobky Triangles
- 3% sleva na výrobky ostatních značek

http://www.odevy-triangles.cz/



NAVRATIL ARMS

Vývoj a výroba zbraní a doplňků.

Výhody pro členy LEX:
10% sleva na všechny sériově vyráběné doplňky a zbraně. Neplatí na zakázkovou a kusovou výrobu.

http://www.narms.cz/



Top-ArmyShop

U nás naleznete absolutně vše, po čem snad může zatoužit nejen moderní tramp, survivalista, outdoorák, ale i voják, policista, …

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **5%** na veškeré místní vybavení, oblečení a věci na webu

https://www.top-armyshop.cz/



Armyshop Survive.cz

Military & Outdoor e-shop a kamenná prodejna v Nižboru.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **5%**

http://www.survive.cz/



Armik.cz

Army shop Armik.cz za skvělé ceny nabízí širokou nabídku vojenské výstroje, outdoorového vybavení a potřeb pro pobyt a přežití v přírodě.

Výhody pro členy LEX:
5% sleva na veškerý sortiment eshopu po vložení slevového kódu GUNLEX

https://armik.cz/

Zbraneryby.cz

Kamenná prodejna a e-shop. Zbraně, střelivo, optika, myslivost. Zastupujeme: CZUB, Glock, Browning, S&B, Geco, RWS, Meopta, Vortex, Fomei a další.

Výhody pro členy LEX:

- **5%** sleva na střelivo Sellier&Bellot
- **5%** sleva na zbraně z produkce CZUB a Glock
- **3-7%** sleva na ostatní sortiment (přebíjení, pouzdra, trezory, optika, ...)
- Příprava a nastřelení nové zbraně zdarma

http://zbraneryby.cz/

QINS

Dovozce a prodejce nejen zbraní Grand Power.

Výhody pro členy LEX:
10% sleva na zbraně značky Grand Power, **5%** sleva na servis a náhradní díly GP

http://www.qins.cz/

HQH System

Taktické a outdoorové vybavení

Výhody pro členy LEX:
Sleva **10%** na celý nezlevněný sortiment, sleva neplatí na obušky Bonowi

http://shop.hqh.cz/

FUNCHEM

FUNCHEM - distributor chemikálií, poskytovatel služeb v oblasti chemie a korozního inženýrství, specialista na tvorbu kovových povlaků.

Výhody pro členy LEX:

- **20%** sleva na přípravky pro domácí pokovování (černění, chemické niklování, zinkování a cínování, předúprava povrchů)
- **10%** sleva na pokovení na zakázku

http://www.funchem.cz/

Helveti

Jsme specialisté na kvalitní hodinky se skvělým poměrem cena/výkon.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy nabízíme **5%** slevu, 3letou záruku a pojištění zdarma.

https://www.helveti.cz/

SAFE - Security and Future Energy

Trezory a jejich úpravy, zabezpečovací systémy a fotovoltaika - to vše vzájemně propojitelné do funkčního celku.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **5%** na všechny produkty a služby v kategoriích: EZS, EPS, Trezory a sejfy, uvedené mj. na webové stránce.

https://www.atom-safe.cz/

Universal Dynamics Targets

Universal Dynamics Targets - výrobce ocelových terčů z balisticky certifikované oceli Armox.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši 5% na veškeré produkty.

http://www.udtargets.com/



Raid and Defense Academy

Výcviková akademie RDA CZ.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **10%** na všechny střelecké kurzy

http://www.rdacademy.cz/



Comienzo Training Group

Společnost Comienzo s.r.o. nabízí střelecké kurzy, pořádá střelecké akce a soutěže pro firmy i organizace.

Výhody pro členy LEX:
Sleva ve výši 10% na střelecké kurzy.

https://www.facebook.com/comienzogroup



Combatinstructor.cz

Lukáš Šeršeň - certifikovaný instruktor pro civilní sektor i bezp. složky, mistr světa v kickboxu v plných kontaktech, praxe ve výcviku 20 let.

Výhody pro členy LEX:
15% sleva civilnímu sektoru na pořádané semináře a kurzy

http://combatinstructor.cz/



GTac

Nabízíme střelecké přípravy, tématické tréninky a střelecké kurzy od úvodu do přesné střelby až po zvládnutí rychlé dynamické střelby z odstřelovací pušky.

Výhody pro členy LEX:
Sleva ve výši 10% na střelecké kurzy pořádané poskytovatelem. Slevy jsou počítány z aktuálně platných cen, uvedených v oficiálním ceníku a nabídce poskytovatele na www.GTac.cz

http://www.gtac.cz/

DEFTACS a.s.

DEFENSIVE-TACTICAL-SOLUTIONS
Poskytovatel komplexních bezpečnostních služeb, odborných kurzů a školení

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **10%** na veškeré poskytované služby, kurzy a školení

http://www.deftacs.com/

Valhalla Group

Zajišťování ostrahy osob a majetku.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva na veškeré služby ve výši **15%**

http://www.valhallagroup.cz/

PP Security Service

Informace pro Váš rozvoj a ochranu.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva na veškeré detektivní služby ve výši **7%**

http://www.ppsecurity.cz/

http://www.lekarnickaprodospele.cz/

Kompaktní příruční lékárnička a další zdravotnický materiál.

Výhody pro členy LEX:
Pro členy sdružení LEX sleva ve výši **10%**

http://www.lekarnickaprodospele.cz/